

ועדת החקירה - מלחמת יום הכיפורים

י ש י ב ה ק כ " ט

29.7.1974 - אה"צ

הערות: אלוף (פיל) אריאל שרון

יו"ר אגרנט אהה אלוף (פיל) אריה שאג שרון?

אלוף (פיל) שרון כן.

יו"ר אגרנט מצהיר בהן צטק לאמר את האמת?

אלוף שרון מצהיר כהן צדק לאמר את האמת.

יו"ר אגרנט העדות סודית והדיון סודי.

הוכל קודם לאמצא למסור לנו את הכרטיס הביוגרפיים.

שנה הלידה, וכו'.

אלוף שרון נולדתי ב-1928 בכפר מל"ל. סיימתי את בי"ס היסודי אגאגאג

במקום. סיימתי את לימודי התיכונים כה"א בשנת 1945.

יו"ר אגרנט פרטים צבאיים עיקריים.

אלוף שרון עשיית את כל דרכי בצה"ל.

יו"ר אגרנט פתי התגייסתי?

אלוף שרון התגייסתי ב-1947. שרתתי עוד במסגרת הישובים עוד שנה

קודם אבל גיוס ספס לפני המלחמה ב-47 כמפקד כיתה בתי"ש השרון. הייתי אחר כך

מפקד מחלקה השתתפתי בקרבות של מלחמת השחרור. נפצעתי בקרב לטרון ב-26 לפאי

48, שרתתי אחרי היומי מפקד מחלקה כקצין מודיעין גדודי וכמפקד פלוגה. בשנת

49 כקדתי על יחידת הסיור החטיבתית קודם של חטיבת אלכסנדרוני ואחרי זה של

חטיבת גולני. בשנת 50 הייתי הנ"ך בקורס מפקדי הגדודים של צה"ל, ואחרי זה

שמשתי כקצין מודיעין של פקוד המרכז ולאחר זאת כקצין מודיעין של פקוד הצפון.

בשנת 53/52 למדתי שנה אחת באוניברסיטה ואז אחרי חופשה חזרתי לשרות כמפקד

יחידה 101 ומשם כמפקד גדוד הצנחנים. השתתפתי בכל פעולות התגמול, נפצעתי

בעם שניה ב-54 כמפקד גדוד בזמן תקיפת מוצב מצרי ברצועה, אחרי זה הייתי

מפקד חטיבת הצנחנים במבצע סיני ב-56, בסוף 1957 אחרי 4 שנים בצנחנים נסעתי

לאנגליה לכי"ס למטה בקמברליי. אחרי זה שמשתי כתפקידי הדרכה במח' הדרכה,

א.י.

ועדת החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אחה"צ

חבר. אלוף (מיל) אריאל שרון

אלוף שרון * מפקד ביי"ס לחיל רגלים. בשנת 62 התמניתי כמפקד חט' טריון ושרחתי שנתיים כמפקד חטיבת סנקים. בשנת 64 התמנתי כראש מטה פיקוד צפון ושרחתי שנתיים כראש מטה פקוד צפון לאחר זאת התמנתי כתחילת 66 כראש מח' ההדרכה במסכ"ל, כמסגרת הפקידו זה מלאחי תפקיד נוסף של מפקד אוגדה מילואים עליה פקדתי במלחמת ששת הימים בסיני, בסוף שנת 69 התמנתי כאלוף פיקוד הדרום וכהנתי כתפקיד זה עד ל-15.7.73.

אז לצערי נאלצתי לעזוב את שרותי והשתחררתי מהצבא. במסגרת שרותי בפקוד דרום כיהנתי כאלוף הפיקוד בחקופה מלחמת ההתשה, תקופת עבודות ההתבצרות הגדולות שלאחר מלחמת ההתשה ובתקופת המלחמה בטרור ברצועת עזה, אלה אולי הנקודות העיקריות.

מה היה הדבר האחרון?

יו"ר אגרנט

חיסול פעולות הטרור ברצועת עזה. זה מבצע שבמסגרת

אלוף שרון

מספר חדשים. התחיל בשנת 71 הסתיים בשנת 72. השתחררתי כפי שאמרתי ב-15.7.73 ונקראתי למילואים כיום הכפורים ב-6 לחדש כבוקר.

וקבלה מינוי כמפקד אוגדה 143? צבא ארץ ישראל.

יו"ר אגרנט

כן. קבלתי מינוי כמפקד אוג' 143 עם שחרורי מהצבא.

אלוף שרון

אנו מעוניינים בעיקר במה שקרה באוגדה שלך בימים

יו"ר אגרנט

7, 8 לאוק'.

אני התחלתי לביים את האוגדה כיום הכפורים ה-6 *

אלוף שרון

לחדש בסביבות 1 בליל 6, 7 כשראיתי שהגיוס מתנהל יצאתי עם חבורת הפיקוד הקדמית שלי כבר לסיני והבוקר מצא אותי ברפידיס, כשהאוגדה נוסעת בעקבותי, כהתאם להוראות שנחתי להם לנוע על שרשרות במסגרות קטנות, כל פלוגת סנקים שהצטיידה היתה צריכה לצאת לדרך. ב-7 לחדש כבוקר, בהיותי ברפידיס התקשרתי עם אלוף הפיקוד שבאותו זמן כבר היה כאוס חשיבה כחפ"ק הפיקוד, נ סייתי לקבל אינפורמציה על המתרחש. חיפשתי את מפקד אוגדה סיני, אלכרס ז"ל, מצאתי אותו הוא היה גם כן ברפידיס

ועדת החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אחה"צ

העוד: אלוף (מיל) אריאל שרון

א.י.

אלוף שרון כחמ"ל. (חדר מלחמה) מה שהתרחש שם שלי היתה שאין תמונה ברורה על הנעשה בשטח. יצאתי חזרה מהחמ"ל והתקשרתי עם אלוף הפיקוד והרשיתי לעצמי כמי שהכיר את הזירה הזאת היטב, אמרתי לושלפי דעתי אין להם תמונה על הנעשה בשטח. אני יעצתי לו להורות לכל המפקדים לעזוב מיד את חדרי המלחמה ולצאת מיד עם הבורות הקדמיות שלהם לשטח כדי לדעת מה כאמת מחרחש. כי התמונה שהיתה בחדר המלחמה היתה תמונה קשה מאד, היא היתה קשה מאד מכחינת מספר האבידות שכבר היה ברור שיש לנו. כמות הסנקים שלפי הערכת הפיקוד, ואני חושב שבענין זה הם ראו תמונה אופטימית מדי, למרות שהתמונה היפה קשה אבל לא היתה תמונה בהירה וברורה מה בעצם קורה. וכפי שאמרתי אני יעצתי לו שיורה מיד לכל המפקדים לצאת מיד לשטח ולהיות בשטח, כדי לקבל תמונה ברורה. אולי לציין דבר אחד שהיתה לי שיחה עם אלברס ז"ל מפקד האוגדה כשהוא ספר לי מה קורה שם אני שאלתי אותו שאלה אחת: למה לא א פרשה את הכוחות? כי אנחנו בהחלט חזינו מבין האפשרויות השונות אפשרות של תקיפה מצרית מהסוג הזה, אני מודה שזה נאמר די בחריפות ואמרתי לו בחריפות: מדוע לא פרשה את הכוחות בהתאם לחכנית? הוא אמר לי קבלתי פקודה לא לפרוש את הכוחות. אולי פה אני אומר מילה בקשר למה אנו חשבנו לגבי אפשרויות שיכולות להיות. האם הועדה מעוניינה לשמוע את הנושא הזה? או שאני אעבור הלאה ואשאיר את זה לשאלה שלכם אם חרצו.

יו"ר אגרנט אחר כך נחזור לזה. אנו מעוניינים בעיקר מה שקרה

ב-7 לחדש.

אלוף שרון בבקשה. בשעות הבוקר כבר היו לי ידיעות שהכוחות שלי

מתקדמים, מביעים לכוון רפידים. אני בדרכי לרפידים חשאתי חוליה שתדווח לי על הנועות הכוחות שלנו באיזור גבל ליבני, כך שהיתה לי תמונה די טובה לגבי הגעת הכח שלנו. באותו בוקר, אני אמרתי בשעות לכני הצהריים עמדתי בכחץ בלתי פוסק של הפיקוד שהוא עצמו היה לחוץ בגלל מצב קשה בגזרות השונות לחזית,

ועדת החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אחת"צ

העדי אלוף (מיל) אריאל שרון

אלוף שרון. * לפצל כוחות מהכוחות שלי ולשלוח אותם ליחידות

שונות בגיזרה. לשלוח אותם למקום אחד ופלוגת סנקים למקום שני וכו'.

אני התעקשתי בנושא הזה גם דברתי על זה עם אלוף הפיקוד, אני העדפתי שיורידו

ממני חטיבה שלמה אבל לא לפצל ולא לערב את הכוחות שהגיעו והגיעו בצורה

מסודרת, כי אנחנו יצאנו בצורה מסודרת מהסחנה. ואני מאד חששתי שיקרה לנו

מה שקרה לכוחות שהיו בסיני ונשלחו חלקים חלקים במסך יום ה-6 לחדש

למקומות שונים וכעצם כך גם נשחקו. ואסנס יותר מאוחר לקראת הצהריים נפסקו

הדרישות לשלוח פלגנות למקומות שונים וקבלתי הוראה להשאיר את אחת ~~מאמצאצאא~~

שלי באיזור רפידיים כדי שהיא תועבר לכפיפות כפי שהפיקוד ימצא לנחוץ

והבנתי שהיא תוכפף לאלברט לאוגדה סיני.

לסקוב פקודות אלה סמי יצאו למי כאו ואל מי נשלחו?

להקצות פלוגה או מחלקה למקומות שונים.

אלוף שרון היו הרבה מאד דרישות. אני מניח שאין כמעט מקום

בחזית שלא נתבקשתי לשלוח לשם כוחות.

לסקוב זה בא דרך צינור אג"ס, זה בא דרך מפקד לספקצ?

אלוף שרון זה היה ככה. אני זוכר שיתות שהיו לי עם אלוף

הפיקוד בנושא הזה. אני זוכר שיתות שהיו לי עם סגן אלוף הפיקוד כאותו זמן

אני חושב היה אורי בנר. לא יכול היה עדיין להוציא קשר בצנורות משה כי המטה

עדיין היה בחנועה. אני עצמי ישבתי ע"י הסלפון ועקבתי משם אחרי מה שקורה.

בסופו של דבר הורידו ממני חטיבה אחת החטיבה המוכנת בפקודו של אל"ם בירו

ושאר הכוחות של האוגדה נשארו בידי ולבניהם קבלתי פקודה לנוע לאיזור מטה

ולקבל שם תחת פיקודי של חטיבה 14 בפיקודו של אמנון רשף שהיתה חטיבת הקו

החל מיום הכפורים, כמובן לפני זה, אבל היתה ביום הכפורים כקו וזו היתה

צריכה להיות החטיבה השלישית שלי.

אחרי כן כן ס.

הערד 4 אלוך (סיג) אריאל שרון

שרון: (המשך) ההוראה לעכור לאזור ססה לא היתה בעצם ההוראה הראשונה שקיבלתי; היתה בעצם איזו התפתחות, הפקודה הראשונה שקיבלתי היתה להתארגן באזור אקמג'רה (?), אבל זה היה עוד כלילה. ההוראה השניה היתה להתאמן באזור פעבר הבידי, אני מסלצתי להערך באזור ססה וסחצה, שזה היה בגיזרה המרכזית. בסופו של דבר, לקראת הצהריים, זו אמנם ההוראה שנחקבלה, וזה כנראה היה לאן דוקא כתוצאה מהמסאלות שלי, אבל אולי גם זה, אבל ודאי כתוצאה מהתפתחות הסצב בשדה בסשך אוחו יום. ההוראה שקיבלתי היתה כזאת:

נאמר לי שפאחר והמצרים סחקדמים ואין כנראה כבר קו יציב לפני

לא רק באזור החעלה, אלא גם מערבית לחעלה, קיבלתי הוראה למקם את הכוחות שלי על דרך הרוחב במרחק של 30 - 34 ק"מ מהחעלה, כשאני רשאי רק להחזיק כוחות קטנים מצד כסה ק"מ קדימה על צירי הרוחב, על הצירים שהוכילו מסורה למערב, שבנינו כזמנו. וזאת גם ההוראה שנתתי, זאת אומרת, בדרך תדרכתי את ספקדי החטיבות

כשהגעתי אחה"ח לססה לסדתי מיד שהמצב איננו כך, ומצבנו

עדיין הרבה יותר טוב, וכוחות שלנו נמצאים הרבה קדימה מן הסקום שכפיקוד היתה תמונה שכוחותינו נמצאים שם, לכן פניתי לפיקוד וביקשתי אישור לשנות ולהפוך את הסדר - להחזיק את הערכים העיקריים שלנו באזור דרך החת"ם, דרך הארטילריה, הקו הזה הנמצא כ-10 ק"מ מהחעלה, ולהחזיק כוחות קטנים בצפתיים האחוריים, כוחות בגודל של מחלקות או פלוגות, וזאת כדי למנוע את המצרים מלתפוס אותם ע"י כוחות הסונחחים מן האויר. צריך לזכור שאפשרויות התנועה בשסה הזה מוגבלות מאד. קיבלתי אישור לעשות זאת והוריתי מיד לחטיבות. והחטיבות אמנם נערכו בצורה הזאת, כשהיערכות היא כזאת:

חטיבה 401 במיקודו של חיים ארז קיבלה את ההוראה לתפוס

את ההכרעה" דרך החת"ם, חטיבה 14 המשיכה גם והחזיקה על הציר המרכזי, וצריך לציין שהיא היתה באותן שלב מאד קרובה עדיין לאיסמעלליה, הכוחות הקדמיים, שלה נסגאו עדיין באזור "צידני" - "נוזל", כך שהיא המשיכה להחזיק במקומה

העד: אלוף (סיל) אריאל שרון

במרכז, הטיבה סנקים 600 בפיקודו של טוביה רביב קיבלה הוראה לתפוס את
אזור "המדיה" - "מכשיר", וגם גדור הסיור האוגדתי שנחתי אותו לכיוון הזה,
לכיוון הדרומי של הגיזרה, כשאנחנו משאירים כוחות קטנים מאחור. צריך להבין
שאנחנו שכאשר הפקודה הזאת ניתנה לא כל הכוחות היו כבר במקומם, אבל הכוחות
היו כדרכם, כל אחד, לתפיסת המערכים האלה.

אני חושב שבסביבות השעה 4.00 קיימת פגע עם שלושה מעוזים
נצורים שהיו בשטח. המעוזים היו "חזיון" בפירדן, שאליו כבר לא היה קשר סלפוני
מעוז
אלא רק קשר רדיו; אל פאזא "פורקן" מול איסמעיליה, שאליו היה קשר סלפוני תקין,
ואל פאזא מעוז "מצמד", שגם אליו היה קשר סלפוני אמין. הוא הדרומי. היו גם
אנשים במעוז "לקקן", גם אליהם היה לנו קשר, אבל הם לא היו באותו זמן במצב קשה,
כך שלא היתה בעיה. הבעיה היתה של שלושה המעוזים שהזכרתי. שוחחתי עם המפקדים
של שלושת המעוזים האלה, ב"חזיון" לא היה מפקד, ב"חזיון" היה קשר. המפקדים
או שכבר היו הרובים או שהיו מצועים, אבל היה קשר. אהו ייסתי את הקשר במשך
היומים הבאים. במקומות האחרים היו מפקדים, כשפיקוד דניני מסס, רב-סרן היה
ב"פורקן" מול איסמעיליה, קיבלתי תאור מאנשי המעוזים על מצבם, ומה שהיה
חשוב לא פחות - קיבלתי מהם הרבה מאד אינפורמציה מה קורה עם המצרים באותו
זמן. לפי התמונה שהצטיירה בעיניי אז המצרים באותו זמן התחילו בגל נוסף
של מעבר החפלה, היה גל גדול של מעבר החפלה.

המעוזים, השיחה עורדה אותם, לאלה שנסלפון יכולתי כמובן
להזדהות, הקשר ב"חזיון" הכיר אותי לפי קולי, והשיחת אתו הפ, הייתי אומר,
פרק נורא, לשמוע את קריאות העזרה האלה שהיו שם במשך כל הימים עד שהם חולצו,
הקשר הזה עצמו נחרב, והם כמובן כולם תבעו וביקשו שיפנו אותם.

בעיני הדבר הזה של פינוי האנשים הנצורים, אני ראיתי אותם
כאהל הדברים החשובים ביותר שצריך לעשות אותם באופן מידי. אני רוצה רק להזכיר,
שזה לקח לנו שנים כזה"ל עד שהגענו למצב שלא עוזבים נכבכים ולא עוזבים אנשים

הער: אלון (סיל) אריאל שרון

בידי אויב, לנושא הזה בעיני יש חשיבות עליונה, מה גם שהסכמי שניתן לכרוך באותה פעולה גם התקרבות קדימה לקראת התעלה לעצירת או בלימת ההדירה של המצרים שהתנהלה באותו זמן במלוא עוצמתה, ישבתי עם המטה שלי שהיה באותו זמן בסטה, שכבר הגיע, ועם מפקד החטיבה שהיה בקו, שהכיר את השטח, וסיכמנו על תכנית לפילוח באותו ערב.

לסקוב: זה היה בשביעי לתודש?

שרון: זה היה ב-5.00 אהה"ב בשביעי לתודש, התכנית התבססה, לאור נסיון ממה שלמדנו מה קרה כלילה הקודם, על פריצה בציר גר מאר, ממש תוך יצירת ארבע אש ע"י טנקים וארטילריה, התקרבות אל המעוזים, שליחת כוח קטן פנימה, הוצאת האנשים וניתוק סבע, והישארות עם הכוחות בקירבת התעלה יותר, לא על אשפת המים ממש - זה היה כבר בלחי אפשרי בשלב הזה - אבל הייתי אומר כמה שאפשר מערכה יותר.

פניתי בנושא הזה בסלפון לאלוף הפיקוד כערך בשעה 5.00. אני מה צריך להתנצל, אין עיסודי יומנים ודברים כאלה, ואני מדבר על סמך זכרון בלבד, וייתכן שזה לא היה ב-5.00 או ב-8.15, כך שקבלו את זה כצורה כזאת אך לגבי הפרטים, לא יצאתי מן המלחמה מצוייד בכל האמצעים האלה, ועד כמה שאני זוכר זה היה בשעה 5.00.

ידין: מה כיוסן המלחמה של פיקוד דרום כחוב ב-6.07, כלומר, ב-16.07

שחה בין אריק והאלוף, אני אקרא קצה מה שכתוב, אולי זה יזכיר לך: "דיברנו עם מפקדי המעוזים, יש סך הכל 90 איש חיים, בריאים, 2-3 הרובים, אסור לעזוב אותם, עושים רושם יוצא מן הכלל. הם רואים את המצרים, חיוני לא לעזוב - - - - - "מצמד" - טוב, "פורקן" - טוב, "חזיון" אין לו כמה החזיק וכו' וכו'...." זאת היא השיחה?

זאת היא השיחה.

שרון

הער: אלוף (מיל) אריאל שרון

אני הצעתי לכצע את הפעולה הזאת. קיבלתי תשובה מאלוף הפיקוד שהוא לא מוכן להזדר לנושא הזה כסלפון, הוא רוצה שאני אבוא אליו. ניסיתי לשכנע אותו בנושא הזה שאנחנו נאכז את הלילה ובודאי תהיה נס חדירה מצרית, וחלילה הם קצרים, ניסיתי כמה פעמים, אני לא אציגן מה איך נעניתי בנושא הזה, אבל לא נעניתי בחיוב, ונחכעתי לטוס אל מפקדת הפיקוד כדי לבוא ולדון בנושא הזה שם.

היו לי קשיים להגיע למפקדת הכיכוד. היתה גם נתיחה של קומנדו מצרי בשטה. הליקופטר לא הגיע, ולא אלאה אתכם כתאוך כל הפרטים של אותו הלילה, היפוש ההליקופטר בין אנשי הקומנדו המצרי היא פרשה בפני עצמה, אבל זה לא חשב כרגע, בסופו של דבר הגעתי לאום-השיבה בסביבות 9.00 בערב, כשהגעתי נחתי בשדה התעופה שם, נסעתי אל הבונקר של המפקדה. בחוץ פגשתי את הרמטכל ובחברתו היה באותו זמן יצחק רבין. קיימתי אתו שיחה קצרה בחוץ. בשיחה הזאת העליתי שני נושאים. נושא אחד - את הצורך לפרוץ אל המעוזים כדי לחלץ את האנשים, גם אמרתי לו שיש לנו הכוח לכך, דברי שני שהעליתי בפניו הוא הצורך מוקדם ככל האפשר לקנות מאחז באזור התעלה, ממש באזור התעלה, כדי שאפשר יהיה לעבור, לחצות את התעלה לצד השני, ואני הצבעתי על הגיזרה הצפונית...

לסקוב: מאחז בגדה המזרחית או המערבית?

שרון: לא, בשלב ראשון להחזיק בצד שלנו כדי שאפשר יהיה אח"כ לעבור לצד השני, לצלוח לצד השני, אני ראיתי בשלב זה את האפשרות היחידה להוציא את המצרים מסיורי מסקלס, אני הצבעתי בשיחה אתו - שיחה שהתקיימה בחוץ ונסמכה שתי דקות - על הגיזרה הצפונית. היו לכך כמה סיבות, בעיקר בגלל העובדה ששם היה לנו ציוד צליחה מוכן, שהוכן עוד בזמני, לקראת אפשרות כזאת. החשבה של הרמטכל היתה, שאני אדון בנושא של חילוץ המעוזים עם אלוף הפיקוד. נוא חושב שאם מדובר כאן באכדן 50 סנקים לא צריך לעשות את זה. אמרתי לו שאינני חושב שזה כרוך באכדן 50 סנקים. ככל מקרה סיכמנו שאני ארד אל חדר המלחמה ואדבר עם אלוף הכיכוד בנושא. היו עוד כמה מלים חסות שנאמרו,

העד: אלוף (סיל) אריאל שרון

שלא שייכות לעצם החכניות, אורה מאד ידודותיה וטובה.

אני ירדתי לחדר המלחמה, העליתי מחדש את חביעתי. נאמר לי
ע"י אלוף הפיקוד שהוא אינו רואה אפשרות לבצע את זה בלילה, וכעצם החכנית הזאת
של חילוץ אנשי הסעוזים בלילה נבנזה, ובמקומה הוצגה תכנית אחרת, שכנראה סוכמה
אלוף הפיקוד
ע"י הרמטכ"ל בנוכחות אה"צ ומפקדי האוגדות פרט לי, כי אני בגלל האיחוד בהגעה
ההליקופטר, הגעתי באיחור של שעה בערך. והחכנית דיברה על מיתקפה למחרת בבוקר.

דהפקודה שאני קיבלתי הייתה כזאת - שעלי להיות מוכן עם

האטבדה שלי לתקוף למחרת, ה-8 לחודש, בשעה 6.00 בבוקר בכיוונים הבאים

אח"כ רשמה חכ

21.
לפני כן רשם ב.צ.ס.
רעמה ת.ב.

הער - אלוף (מיל) א. שרון

כגזרה הצפונית, בגזרת הברגה, חקיפה סמורה למערב, כ סגמה להגיע לאזור הפירדן. כגזרה המרכזית, חטיבה 14, אותו דבר, לחץ של שתי חטיבות כלפך מערב ולחץ של חטיבה וגדודי הסיור מדרום-מזרח, מאזור המדיה, לצפון-מערב לכוון איספעיליה, כאשר חוץ כדי כך נאמר לי, שאוכל חוץ כדי כך לבצע את חלוץ האנשים מהמעוזים. אם אפשר לומר במילים אחרות הפעולה ששציתי לבצע כלילה לא נחקלה, ובמקומה דובר על פעולת חלוץ וחקיפה למחרת בבוקר. נאמר לי באותו זמן שהבצוע של הפעולה הזו מחייב אשור נוסף של ספקדת הפקוד, ושאשור נוסף זה יינתן למחרת בבוקר. נאמר לי כמו כן, שכנוסף לי, הצריך להיות ערוך להחקפה בשעה 6.00 בבוקר, גם אוגדה 162 בפקודו של ברן, אף היא נערכת למחקפה כזו.

לסקוב: ממזרח למערב?

א. שרון: לא. על אולם אזור, כאשר חקיפתה חתיה מצפון לדרום. אני מצביע על המפה: מצפון לדרום, כאשר היא חוקפת ממערב לדרך החת"ס עם הנחיה ברורה לא להתקרב ממש לתעלה, כדי לא להפגע מטילים מן העבר השני של התעלה. דובר שם במרחק של 3-4 ק"מ. לא להתקרב, זאת אוסרת לא ללחוץ את שפת המים, אך כאשר מאמץ החקפה העיקרי יורד מצפון לדרום, כאשר הוא נמצא מערבית לדרך החת"ס. מדרך החת"ס יצאנו, כך שברור היה מראש כי החקפה חייבת להיות מערבה לדרך החת"ס.

אם לסכם, שתי אוגרות קיבלו הוראה להערך, כאשר לי בהחלט נאמר שאני חייב להיות פוכן, או שאני חייב לקבל אשור נוסף לבצוע הפעולה.

ירין: בעצם נאמר לך שעל אותן תכניות יש שתי תכניות § אחת ממזרח למערב ו-162 מצפון לדרום, ועל-כך תקבל עוד הוראה.

א. שרון: על-כך עוד אגבל הוראה.

ירין: ועוד דבר אחד, כאשר יצאה משט, קבלת משהו בכחב?

א. שרון: לא. לא קבלתי כל פקודה בכחב, אבל אני מוכרח לציין שלי הדבר לא חסר.

ירין: אני סתם שואל. זה היה סיכום על אלוף הפקוד?

א. שרון: כן. בתנועות מטה, זאת אפשר לבחון, ירדה אולי כמקביל, אולי

הער - אלוף (טיל) א. שרון

כלילה או יותר מאוחר. מתקבל על דעתי שהפקוד היה צריך להוריד הוראה בכתב, אך אני לא קבלתי כל הוראה בכתב.

אני סמתי לססה, ובשעה 2.00 קיימתי קבוצה פקודות לאור הזחל"ם, ונתתי את הפקודה הבאה, שהייתי אוסר כי היתה זהה לסה שהצגתי כאן: שתי חסיבות תוקפות מסורה למערב, וחסיבה אחת בגודל הסיור, שצווחתי אותם לכה אחד כפקודו של סגן מפקד האוגדה, חא"ל יעקב אבן, ככה אחד התוקף כפי שאמרתי, כאלכסון סדרום-מזרח לצפון-מערב. שתי חסיבות לוחמות מסורה למערב, ^{וחסיבה של 60} ~~ל 60~~ לצפון-מערב.

אני מוכרח לומר: קצת מהייתי אם הכל יהיה מוכן. סיימתי את זה בסביבות 2.30-3.00. ב-5.00 בבוקר יצאת עם החפ"ק שלי למקום שקבעתי. בין שתי החסיבות, או ליד שתי החסיבות הצפוניות יותר. ב-5.00 בבוקר התכרר לי שכל הכוחות במקומם והכל מוכן. בערך בֶּבֶע ל-6.00 קבלתי הודעה שאינני רשאי לתקוף, זאת אומרת שאיני תוקף, ואני חושב שקבלתי הודעה שאוגדה 162 תתקוף מצפון לדרום. את ההודעה קבלתי כשהייתי קרוב מאד אל הכוחות הקדמיים בדרכי אליהם. הצטרפתי אל הסנקים הקדמיים של חטיבה 421, ואז בשעה 6.00 בבוקר ראיתי לפני את התמונה הבאה. מצרים מתקדמים מכוון התעלה. שש די ניכר כינינו לבין המצרים עדיין פנוי, מצרים לא פמצאים בו עדיין. החללנו לקיים סגע אש בסווה רחוק, איתה ~~הפקודה~~ חד-משמעית של הפקוד לא להתקדם. קיימנו סגע בסווחים של 4 ק"מ, וירינו בסנקים גם בסווחים של 5 ק"מ. היינו תחת הפגזה כבדה מאד, וכך ראיתי את זה עד לשעה 8.00/9.00, כשאנו סקיימים סגע עם המצרים בסווחים רחוקים, המצרים מחקרבים קדימה, יש הרגשה שהולך ונוצר ראש גשר, הולך ונוצר כח שהולך וגדל. לא ראיתי שום החקפה שנערכה מצפון לדרום. אני חושב שזה היה בין 8.00 ל-9.00 כשהבחנתי בסנקים שנעים אמנם מצפון לדרום, אך בשום פנים ואופן לא נעו מערכית לדרך הח"ס, אלא מזרחית לדרך החת"ם ועל דרך החת"ם, אני יכול להגיד שהם נעו בערך 1000-1500 מ' מזרחית למקום בו היה החפ"ק שלי. וכעצם אמנם בוצעה תנועה דרומה של אוגדה 162, אך התנועה הזו לא נבעה במצרים. זאת אומרת, זו היתה ירידה מינהלית, אולי לא מינהלית - אולי היתה בסבנים פכזעיים, אך היא לא נבעה במצרים, ופה אני מוכרח לומר שזאת בנגוד להוכאה ספורשת של אלוף הפקוד, כי אני זוכר בפירוש את ההוראה הזו לתקוף מצפון לדרום, והוא עוד הדגיש במיוחד, שלא להתקרב יתר על המידה למים, מתוך חשש יירו עליהם אם יתקרבו למים. היה ברור לו לגברי, כשאני סנסה לברר מה היתה התמונה, שהאוגדה שלנו עומדת על הגבעות, כעצם מן האגף, ואוגדה אחת תוקף מצפון. אנו כחזית והם מן האגף. הדבר הזה לא כוצע, לא כוצע לחלוטין.

אוגדה 162 הגיעה כאשר היא נעה הן על דרך החת"ם והן על

הער - אלוף (מיל) א. שרון

דרך הרוחב, כשנסופו של דבר היא נערכת בצורה הנאה: חסיכה אחת של ה, חסיכה 500, עברה דרך ססה ונכנסה על דרך ססה-איסמעיליה, ועמדה מאחר במקום הזה (מצביע). מאחר שלב לא השתתפה במתקפה ככלל, חסיכה 460 עברה מאחורינו. זו החסיכה שראיתי במפתח של לפחות קילומטר וחצי מזרקה לחפ"ק שלנו, ונכנסה להתקפה ממזרח למערב, גם כן לא כמתקפה חסלכתית. אני מעריך שלא הקף יותר מגדוד אחד בעת וכעונה אחת. לפי דעתי, לא יותר מגדוד אחד. עוד חסיכה נוספת שהיתה צפונה, והחסיכה של נתקם, חסיכה 217, שהקצה הימני שלה שהיה כאן באיזה מקום, היה לו סבע עם הסצריס. כלומר רק הקצה שלה. מיליס אחרות: האוגדה לא נכנסה למתקפה מצפון לדרום. היא פשוט עקפה את האוגדה שלי ונכנסה ממזרח למערב. אינני זוכר באיזה שעה בסביבות ארבע שעות, אני חושב שזה היה בסביבות 10.00, קבלתי הוראה לקחת את האוגדה שלנו ולרדת דרוסה.

לסקוב: ג-10.23

א. שרון:

זה מתקבל על הדעת. קבלתי הוראה לקחת את האוגדה שלנו, אוגדה 143, ולרדת דרוסה על דרך הרוחב לכוון ציר הג'ידי והפיתלה, וקבלתי גם הוראה שאני צריך להיות ערוך לתקיפת המאוז או ראש הגשר המצרי הדרוסי כשהמתקפה שלי כעיקרה צריכה להערך מציר יורה; מאזור הנכארון כפי שקראנו לו (היתה לנו כאן רמה גבוהה), מכוון דרום-מזרח לצפון-מערב. זו היתה ההוראה שקבלתי. הדבר נראה לי מאד מפתה. ככלל, לדעתי ה-8 לחודש היה היום הקריטי של המלחמה. ביום ההוא היו ביריניו בגזרה הזו, מססה וצפונה, מספיק כוחות לדעתי כדי להכות לחלוטין את המאוז המצרי הצפוני, לו היינו חוקפים בעוצמה גדולה, ואחר-כך לתקוף בגזרה הדרוסיית. אך הדבר הזה לא בוצע. בעצם הייתי אוסר, כמעט שום דבר לא בוצע. ראשית כל לא בוצע סאמץ על-אוגדתי, זאת אוסרה סאמץ סעל לאוגדה.

וכאן אולי אוסר משפט אחד: אני חושב שלא היתה תחושה בשלב

הזה, והתחושה הזו לא היתה לצערי עד סוף המלחמה, או כמעט עד סוף המלחמה, שנמלחמה זו אי אפשר לגבור על המצריים כסאמץ של אוגדה אחת. המלחמה כ-1956 היתה כמידה גדולת, אולי פרט לגזרה הצפונית בה פעלה אוגדה, מלחמה של חסיכות. אלה היו סאפציס חסיכתיים כל חסיכה נעה על ציר ועשתה מה שעשתה, פרט לבזרה רפעה-אל-עריש. המלחמה כ-1967 היתה מלחמה של אוגדות, פרט למקרה אחד שבו פקד אלוף הפקוד בכיש על שתי אוגדות יהודי כמהלך אחד. כל אוגדה נעה על הציר שלה, ומה שעשתה עשתה כהתאם ליכולתה וליוזמה שבעלתה. במלחמה הזו, עוצמת הכוחות שנחלקנו בהם, סזכ הפתיחה שהיינו בו, הזעזוע העמוק שעבר על הכוחות שלנו - צריך לדעת שעל הכוחות שלנו עבר זעזוע עמוק מאין כמוהו, כי זה"ל היה צבא מנצח, לא היו כדור הזה אנשים כסונג שהרגישו סעמן של מפלות, מה שאנו הרגשנו למשל ב-1948, זה היה צבא שרגיל לנצח, הוא סעולם לא עמד בשום חבוסה. הסזוג של כל הדברים האלה יחד. עוצמת האויב, עוצמת הנשק שלו, סזכ

הער - אלוף(מיל) א. שרון

הפתיחה, המצב המוראלי של האנשים שלנו, כל זה חייב והכחייב, שכרי לגבור על האויב בכל גזרה שהיא ובכל מהלך, לא ניתן לעשות זאת על-ידי כח של אוגדה אחת.

}

אחרי כן רשמה י.ע

שרון:

בעיה שנייה היתה, שלדרג הבכיר, למעלה מכל האוגדות, אינני יודע אם המיד לכל האוגדות היתה תמונה ברורה, אבל לדרג הבכיר לא היתה תמונה ברורה על הנעשה בשדה הקרב. אני משוכנע לחלוטי שאם אלוף הפקוד היה רואה בזאתו בקר מה שאני ראיתי למשל, הוא לא היה נורח בשום פנים ואופן פקודה לאוגדה 143 לרדת דרוסה. בשום פנים ואופן. היה רואה בדיוק כמונו שבעצם עוד שום התקפה לא בוצעה בק בגזרה הצפונית. כמובן כדי להתגבר על המצב הזה שהיה, היו צריכים להיות ערוכים בצורה אחרת. זאת אומרת היתה צריכה להיות אחת מטחי האפשרויות; או שתהיה בשדה מפקדה על אוגדה - דבר שלא היה לצה"ל, או דבר הרבה יותר פשוט, שאלוף הפקוד או אחר כך מפקד החזית שהיה ימצא בשדה, ואז היה צופה ורואה כמונו מה מתרחש שם ואז הרבה מההחלטה שנפלו היו שונות. אבל כל זה כמובן לא היה באותו יום.

אנחנו התחלנו לרדת דרוסה, אמנם ההוראה היתה להוריד את כל האוגדה, אחר כך בסגע שהיה לאו דוקא לי, לי אני חושב עם מפקדת האוגדה וראש המטה של האוגדה שלי עם אלוף הפקוד, הכקוד הסכים או הפקוד הורה, אני חושב שזה היה אחרי מאבס תאור מצב שלנו מה קורה, זה היה באשור של הפקוד, אבל אם הפקוד הורה את זה, כך שאני לא אשולל את זה חס וחלילה ממנו, אנחנו עמדנו בחוקף על כך שלא נפנה את השטח עם כל האוגדה. ואנחנו הצבענו על כך שכבירת המדיה, בגזרה הדרומית של האוגדה, שבעיני היתה נקודת מפתח למערכה כולה, הצבענו על זה שהמצרים תוקפים במלוא העוצמה. וברור לגמרי שהמצרים באותו יום מנסים לתפוס את אזור המדיה - כשוף. וצריך להכין שאם המצרים היו תופסים את אש אזור המדיה - כשוף, כל תמונת המערכה היתה משתנה. אלה היו תוראי מפתח.

אנחנו הצגנו את זה בפני הפקוד, הפקוד בעקבות

זה אשר, או הורה, להשאיר יחידה שם, מאבס ואנחנו השארנו שם את גדוד הסיוור האוגדתי, זה היה גדוד מצויין.

שרון:

השארנו אותו שם כשהוא מחזיק את כשוך ואת חמריה.

ושאר האוגדה התחילה בתנועתה דרומה.

אני חושב שזה היה ב-2.30, היו אזלי שני בקורים של נציגים של מפקדת הפקוד בדרכי דרומה. בקור אחד היה, אני חושב, בסביבות 1, אם אינני טועה. אבל ברור לי שזה היה, אני חושב, בערך, בסביבות 1. בקור שהיה בו, אני חושב ראש המטה של הפקוד, אל"ם, או תת-אלוף שרון, שהסכיר לי את מנת הפקוד, בהתקפה שאנחנו צומדים לבצע. שאנחנו צריכים לתקוף, כפי שאמרת מדרום מזרח לצפון מערב. לנסות להגיע לקרבת העיר סואץ, אם במקרה נמצא שם, אם במקרה נמצא, וזה אני רוצה לאמר, כל פעם שנתחמק מקודה באותו יום לנסות לעבור את התעלה, זה דובר בהסתייגות רבה על ידי אלוף הפקוד. זה צריך לאמר לזכותו, הוא דיבר בהסתייגות, הוא אמר, אם במקרה מביעים ומוצאים גשרים, לעבור לצד השני. איזה שהוא מאחז קטן.

השיחה השנייה שהיתה לי עם אנשי הפקוד היחה ב-2.30

כשירדו אלי ואסרו לי שההתקפה של אוגדה 162 בגזרה הזאת (מראה כמפה) איננה מתנהלת כמתוכנן, ושישנו לחץ מצרי, ישנה התקדמות מצרית, ועלינו לחזור ולתפוס בחזרה את מקומותינו הקודמים, אלא שבבול הגזרה יהיה ציר שליחמן, דרך טסה - איסמעליה.

הפנינו את הכוחות בחזרה, ונענו בחזרה.

אני חושב שלפנות ערב, בסביבות 4 אחרי הצהריים, היו הכוחות שלנו זאח אוסרת, אני נחתי מיד פקודה, וקבעתי את הגזרות בצורה כזאת. - חשיכה 421 על ציר שליחמן לאזור הזה כאן, אזור המוטל, נוזל. חשיכה 600 לאיזור חמדיה, חשיכה 14 כעתודה מאחוריהן, באזור יוקון, ובדוד הסיוור בשטח.

ועדת החקירה, ישיבה קכ"ב, 6

ישיבה אחת"צ, 29.7.74

ער: האלוף אריאל שרון

7222

שרון אני רוצה לציין ולאמר, כי כשאנחנו עזבנו את
 "השטח באותו בקר, בידינו היה נוזל, חמוטל,
 מכשיר, חלוץ, ואכילו היו סנקים שלנו עוד כאזור צידנית. זה היה כ-100
 בבקר, או כ-11, כשהתחלנו לצאת אחורה. הייתי מבדיר זאת כאזור נוזל,
 חמוטל, מכשיר. אני מציין את המקומות האלה במיוחד, כי אלה מקומות שבהם
 שלפנו דם רב מאד בכל מי המלחמה, אחר כך. אבל המקומות האלה בבקר, כשאנחנו
 עזבנו כאן, המקומות האלה היו בידינו. כשהאוגדה קבלה הוראה לצאת, בעצם
 היה פה סך מצב גורא, מצד אחד (זה אני יודע סתוך לסוד התכניות המצריות)
 המצרים כ-8 לחודש קבלו הוראה להשלים את המשימות, נדמה לי שזה נקרא שלב ג.
 השלמת המשימות אצלם דברה על ההשתלטות על דרך החח"ם, אם כי הם לא התיחסו
 בדיוק לדרך, הם התיחסו לאותם הגבעות השולטות שנראו מהחומס. כרוב המקרים
 זה היה על דרך החח"ם עצמה, לפעמים קצת מעבר להם. כשאנחנו הוצאנו את פתגם
 כוחותינו מאזור נוזל, חמוטל, מכשיר, לנוע אחורה, זה היה בדיוק באותו זמן
 שהמצרים היתה להם הוראה להשלים את שלב ג'. ולפוס את המקומות האלה.

כפי שאמרתי ישיבה 500 של אוגדה 162, לצערי, לא
 הצליחה להחזיק במקומות האלה, או שנכנסה מאוחר, אני לא הצלחתי להכין,
 מתקירי המלחמה, מדוע לקח לה כל כך הרבה זמן לחפוס את המקומות שאנחנו
 פינינו. החסיבה היתה, המפקדים נפגשו ביניהם, העובדה היא שבאותו יום
 אכדנו את השטחים האלה. כשהאוגדה חזרה, כמבינות 4 - 4.30 אחרי הצהריים
 אל האזור שדברתי עליו, התמונה כבר היתה שונה לחלוטין. על חמוטל היה
 אויב, במכשיר היה אויב, גם סנקים וגם רגלים, נוזל כבר לא היתה בידינו
 חלוץ - לא היה ברור, כן בידינו לא בידינו, זה גם הוואי כזה שאי אפשר
 להחזיק בו, זו ריונה ענקית שקשה לעמוד בה.

שרון.

חסדיה היתה בידינו, כי החזקנו בה כוונתה.

נכנסנו פה לקרב, היה פה פקודה, או שאלה של הפקוד
אם אנחנו יכולים לסייע לאוגדה 162, שבאותו זמן היתה בלחץ רב כבירה מזאת,
אני נשאלתי, על ידי אלוף הכקוד, ואני נחתי חשובה שאני אבחוץ את זה, כי
אנחנו היינו במצב, שכבר לא היינו במקום הזה, אנחנו עצמנו היינו צריכים
לכבוש את המוטל ואת מכשיר ועליהם כבר התנהלו קרבות קשים. באותו זמן
התנהלו קרבות קשים של חטיבה 221.

כעבור כרבע שעה בשיתה כבר היתה הוראה של אלוף
הכקוד שלא לבצע את זה, שאין צורך, בינתיים הצליחה אוגדה 162 כנראה לעמוד
בעצמה, ואנחנו ניסחנו לראות מה אפשר לייצר ממה שהחזקנו בבקר. אני מודה
שלא הצלחנו, המסכנו להתזיק את כשוף מרוס, את חסדיה, מכשיר רץ בחתחת
הגבעה, עמנו, וחמוטל הצלחנו להתזיק, למרות שהיה עליה קרב קשה, שנמשך
עד חשיכה, הצלחנו להתזיק א רק את החלק המערבי שלה. ובעצם מצאנו את עצמנו
עומדים בקו חדש, שהוא הייתי אומר קו ציונה, חסדיה, כשוף, במקום הקו
נזול, פשוט חמוטל, מכשיר וכו'.

זה אם לסכם את מה שהתרחש באותו יום.

אנחנו באותו יום חלצנו את אנשי לקקן, אותם הצלחנו להוציא. לגבי מעוזים
אחרים כבר היה ברור שההתקפות לא הצליחו. קיימנו שיחות עם ספקרי המעוזים
לבריקת אפשרות יציאה, שלהם בקבוצה בכוחות עצמם. רק הספקד של פורקן הודיע
שהוא מחונן לזה ואנחנו חכנו לקראת ה-9 בבקר, את המצב - המבצע שחשבו
עם אנשי המעוז שהיו צריכים לעשות את דרכם אלגנץ ברבל, לקראתנו.

- שרון: אבל זה כבר מקיץ ל-9 לחודש.
- לסקוב: זו הפעולה של 14 ?
- שרון: 421 ו-14 יחד. הייתי אוסר פעולה של 421 ומי"ט 14 באופן אישי, כמי שמכיר את האנשים היטב וכן הלאה.
- לסקוב: כשניתנה הפקודה לכוח לרדת, פתי הגיע החרמ"ש שלך, פתי הגיע ה הארטילריה שלך ? פתי היא הצטרפה אל האוגדה ?
- שרון: החרמ"ש שלי, לפי מיטב זכרוני, אני מוכן לבדוק את זה, החרמ"ש שלי הגיע יחד עם הכוחות. זאת אומרת אינני חושב שהחרמ"ש שלי היווה איזה שהוא עיכוב | להגעת הכוחות, החרמ"ש שלי הגיע עם הכוחות. אלא שצריך לזכור שחרמ"ש היה לי פעם מאד, מפני שחטיבה מסוכנת הורידו ממני, לעומת זה ארגנתי כוח, מאחר ובימים האם הייתה פעילות של קומנדו | מצרי, בניתי מיד מערכת (כמו שהיו בונים מערכת נגד מחבלים) נגד קומנדו. שפעלה בהצלחה רבה. היו לי פשוט מספר קצינים מסגרת מסיירת שקד, וגם פלוגה או 2 מסיירת שקד, ועוד חצי גדוד צנחנים, אני לא יודע אם קבלתי אותו כבר באותו יום, אלה היו כוחות שארגנו נגד קומנדו, ובהצלחה רבה. אינני חושב שענין החרמ"ש היווה איזו שהיא בעיה כי החרמ"ש הגיע יחד עם השריון. אני אגע היכך בענין החרמ"ש ואפשרויות הפעלתו במקום.
- כאשר לארטילריה, הארטילריה התחילה להגיע עור ב-7 לחודש אחרי הצהריים, כשגם קבלתי תחם פקודי סוללה של 175 מ"מ. שהייתה באזור ססה והארטילריה נכנתה במשך יום ה-8 לחודש.
- לסקוב: כמה קנים היו לך ל-8 בבקר ?

שרון: ל-8 בכקר, אני חושש לא להיות סדוייק

כנושא הזה, אני מעריך שהיו צריכים להיות לנו כודאי כ-30 - 40 קנים. כך אני מעריך, אבל אני סוכן לבדוק, אם אוזמן עוד פעם, אני סוכן לבדוק.

לסקוב: מתי לראשונה היתה לך אינדיקציה שעשויים

להסיל עליך לעבור דרך המיסלה והגידוי ודרך הכפר להגיע לסואץ לאסקה, לעכור בבלשאבלס^ע הסיבה + גרוד ?

שרון: לפי מיטב זכרוני, אני ידעתי את זה ביום

ה-8 לחודש, לפני הצהריים.

לסקוב: הכי מוקדם ?

שרון: הכי מוקדם.

נדמה לי שכבדיקה שלי עם שמוליק, עם אלוף

הפקוד, הוא טוען שהדבר דובר עליו גם בקבוצת הפקודות, שהיתה ב-7 כלילה. אבל מאחר ואני לא הייתי בקבוצת הפקודות, לי לא זכור

אבל לא מצאתי איזה שהוא חומר, המדבר בנושא הזה שהיתה איזו שהיא

פקודה מוקדמת יותר, אני, לפי מיטב זכרוני, קבלתי את הפקודה

בכקר ה-8 בחודש. הייתי רק רוצה להדגיש כאן, מבחינתי זה לא הוות

מבבלה לגבי. השטח היה סוכר לי באופן מוחלט. זה נראה לי דבר

שלפחות מבחינת זמן הוא בר בצופ. אני ראיתי כחוסרה את הנושא של

העברת הכוחות דרוסה. כי אני ראיתי שהתקפה אובדתית בצפון אינה

מתנהלת, פשוט לא התנהלה התקפה בצפון, בלבד אני גם צפיתי

פשוט בכקר, וראיתי את ההתקדמות של המצרים, היחה לי הרגשה שאפשר

כאן להכונן את המצרים.

שבג + לסקוב: כשהיה דיון עם אלוף הכקוד, הרמטכ"ל כבר
 * לא היה, דובר על ספון לדרום וכו',
 האם דובר מה רוצים להשיג, האם דובר על להסמיד סנקים, האם דובר
 על להסמיד את ראש הגשר, ואיפה ראש הגשר? מה רצו להשיג על ידי
 הפעולה של 162, וזה שאתה בינתיים ממחין למטה, אמרו לך ללחוץ
 קצה קדימה או משהו כזה?

המשיכה א.י.

לפני כן י.פ.
א.י.

ועדה החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אה"צ

העד אלוף (מיל) אריאל שרון

אלוף שרון * הלא הם אמרו אנחנו לחצנו קדימה. עמדתי שם
ראיתי את המצרים מתקדמים, הייתי מוכרח קצת לסגור סווח, כדי שאוכל
לירות.

לסקוב מה הכנת מההנחיות של או הוראות פקודות שאלוף

הפקוד נתן ל-162, מה הוא צריך לעשות בשטח?

אלוף שרון אני פשוט אומר קודם מה אני הבנתי לו אני הייתי
צריך לחקוף ומכאן אני אקיש לאחריים. אני הבנתי שהפעולה היא חיסול המאחז
המצרי.

לסקוב וזה אפשר לעשות בלי להגיע ל-2, 3 ק"מ האחרונים

ליד קו המים?

אלוף שרון לא אקרא לזה חיבול מוחלט של המאחז המצרי. נקרא

לזה צמצום המאחז המצרי לשטח מאד מצומצם וחילוץ המעוזים.

לסקוב האם נאמר **צמצ** לו על חילוץ מעוזים ל-162?

אלוף שרון אני אמנם לא הייתי בקבוצת הפקודות אבל לפי

מא השיחות שהתנהלר...

לסקוב כי **צמצ** **צמצ** כלפיך דובר על מעוזים אבל על

162 לא זכור אלא על זה באה פקודה נוספת יותר מאוחר.

אלוף שרון היות ולא הייתי נוכח בזמן קבוצת הפקודות אני

חושב שאדיף שלא אומר כאן את החרשפותי. לגבי היה ברור לי לבטרי שמשימה

החקיפה הזאת שזאת היתה הפקודה שנחתה ב-2 בלילה בין ה-7 ל-8 לחדש שפשימת

האוגדה היא השמדה המצרים וחילוץ אנשי המעוזים וגם קבעתי איזה כוחות

נכנסים לכל מעוז לצורך חילוץ. לכן אני יודע לגבי באופן מוחלט וברור

שהמשימה שאני הטלתי על האוגדה ואני מניח שזו גם המשימה שהוטלה עליי,

היתה הן הייתי אומר צמצום, השמדה של מרבית הכוחות המצריים הנמצאים בשטח

וחילוץ אנשי המעוזים.

א.י.

ועדה החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אהח"צ

הער. אלוף (מיל) אריאל שרוןלסקוב הפעולה שלך להתחבר לחזיון פורקן ומצמד,

פעולה 162 היתה מותנית בסיום שפעולה שלך?

אלוף שרון לא. אני הכנתי לפי זה שאם אני פועל הם לא

פועלים. אני כשנערכתי ב-5 בבוקר בקו ההחלטה שלי אני הכנתי כאותו זמן שפה

יכולה לפעול או האוגדה שלנו 143, או אוגדה 162. זה מה שהכנתי. לא זכור לי

שום פקודה על פעולה משוחפת או מסולבת של שתי האוגדות גם יחד.

לסקוב מתי נתנו לך פקודה שאין אישור להתקפה שלך

על המעוזים בבוקר?

אלוף שרון אם אני לא סועה זה היה כרבע ל-6 או ב-10 ל-6.לסקוב נתנו לך באיזה שהוא זמן אחרי זה פקודה

להכין חכניה לתקיפת החווה הסינית אם לא ילך לברן?

אלוף שרון אני חושב שאחרי הצהריים וזאת אחרי שחזרנו כבר

היתה פקודה...

לסקוב זה היה ב-080730, זה גונן לשטון לאריק שיכין

תקיפה על החווה הסינית אם לא ילך לברן? לא זכור לך דבר כזה?

אלוף שרון לא זכור. אנו הרי עמדנו בדיוק מוכנים לתקיפה

הזאת. הרי בעצם עמדנו עם חטיבה 600 וגדוד הסיור מאוגדים באיגוד קרב אחד

באיזור חמדיה במקום הזה כך שמתכננה זו, גם אם לא זכור לי כרבע. ככל מקרה

זה היה חלק מתכנית המיתקפה שלי עוד כשפקדתי עליה בלילה.

לסקוב האם מישהוא אמר לך שכשאתם זזים דרוסה שמישהוא

חופס את השטחים שאחם מפנים. כשניתנה הפקודה ב-1030 לזוז דרוסה, אמר לך בן

ארי לאריק, היכון לתנועה דרוסה לגיזרה שחפפנה יטפל ברן. זה נאמר לך?

אלוף שרון אני מניח שכן.לסקוב עשיתם סידורים או הפיקוד עשה סידורים כשאתה

מפנה אז ברן תוכס את השטה.

ועדת החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אחה"צ

א.י.

העד: אלוף (מיל) אריאל שרוןאלוף שרון המצב היה כזה, בניזרה הצפנית, במקום שאני

נמצאתי בו באזור הברגה, עם חס' 421 פשוט ברן במשך הכוקר עבר לפנינו.

לסקוב זה היה 460.אלוף שרון 500 נכנסה על הציר והיה לפח"טים עם 14.

14 היה סגע על ציר איסמאיליה עם 500.

לסקוב וזה הנחת שהם באים לקבל את השטח מכס'.

אם הגיע פקודה אז ודאי מישהוא אמר חאם עם 162 שיקבל את השטח או שאמר לך

אני פחאם עם 162 שיקבלו את השטח.

אלוף שרון אני לא זוכר. אני יכול רק להגיד איך אני רואה א

את זה לבני שטח שבו ידעתי שאין 162. שטח שבו לא היה 162 שם עמדתי על זה שאנו

נשאר כוחות. באיזור חמדיה כישוף ושם השארנו כוחות.

לסקוב אתה חשבת שהגדוד של 500 בא במקומך?אלוף שרון הם נכנסו והחליפו. יכול להיות שהדברים האלה

נאמרו או שלא נאמרו קשה לי כרגע לזכור את הדברים האלה.

לסקוב אתה זוכר את הפעולה של ברן, א זה היה קצת לפני

או בו זמנית עם הפקודה לזוז, לבקש גדוד של 421 לעזרת גבי זה היה ב-1020.

אלוף שרון כן בהחלט, אני כסובן שכיר את הסיפור הזה

ופה אני מוכרח להגיד לפי דעתי שכנושא זה גרמו לי הרבה מאוד עוול במשך זמן

ארוך מאוד עד שהתכרר שהפקודה הזאת מעולם לא הגיע אלי, אבל זה כבר התכרר

החקירי המלחמה. אני מעולם לא קבלתי פקודה כזאת. והייתי אומר שלו הייתי

מקבל פקודה כזאת באותו יום אני משוכנע ללא ספק שהייתי מבצע אותה לפה אני

מדגיש באותו יום יותר מאוחר, הייתי אומר לא פעם מהפקודות נראו לך חסרות.

הביון, לא פעם התחלת להרהר בפקודות שקבלת. אבל כאותו יום זה היה היום הראשון

שעמדנו בשדה ממש, ודו היה ערכ קודם, הייתי מעביר את הגדוד הזה ללא שמץ של אג

הרהור או ערעור. מעולם לא קבלתי פקודה כזאת. אני על זה רוצה לבוסיף שבאותו

ועדת החקירה - 29.7.74

א.י.

ישיבה קכ"ט - אחה"צ

הער' אלוף (סיל) אצג אריאל שרון

אלוף שרון זמן שנפענה הסענה שנחבקש הגדוד הזה שנעקבותיו הונחו ונכתבו תילי תילים של ניירות עתונים וכו'. באותו זמן כל חס' 500 היתה כלתי פועסקת, וחס' 460 תקף גדוד אחר.

לסקוב מה"כ היו לו 40 סנקים והוא תקף עם כולם.

אלוף שרון בכל פקרה אני רוצה משהוא לחזור ולהדגיש מעולם

לא הגיע בקשה כזאת אלי. לא הוראה ולא בקשה. א

לסקוב לא דרך ראש המטה, לא דרך ספקד & 421?

אלוף שרון ספקד 421 אמר לי כשהיתה לו הפניה האם קבלנו

הוראה בענין זה? אמרתי שלא קבלנו שום הוראה בנושא זה. ולא קבלתי כל הוראה כל פניה וכל בקשה לא מראש המטה או ממישהוא אחר.

לסקוב לנסוח להגיע להערכת מצב, של הלילה של 07 והבוקר

של 08. התמונה היתה פחות או יותר לפי מספרים שהיו אז שבערך יחסי הסנקים הוא

1 ל-2 ושיש להם עדיפות בארחילריה, בנ.ס., שכל זה מכוסה בפטריה של נ.ס. כך

שאין מה לצפות שכה אוירי יכוא, אם הכוונה היתה, נניה אם לא להסמיד את כל

ראש הבשר אז לשבש אותו ככה שיעבור להם התאבון לעשות "בילד אפ" ולנסות לצגאג

לחדור קדימה. האם לא עמדה תמונה שפול המחנה השני כפי שהיה ידוע, חסרו ודאי

ידיעות, שבתנאים כאלה מאמץ הטיבתי אחד לא יבטיח הצלחה? האם העלה אלוף הפקוד

של השיקולים של בעד ונגד במאמץ דו הטיבתי על המחנה השני ואחר כך מאמץ דו

הטיבתי על המחנה שלישי?

אלוף שרון האם אחת מדבר כרגע על ה-8 לחרש?

לסקוב לילה של 07 לקראת ה-8 לחדש. אז היה לכם דיון

וגם ברן נוכח שם. הממסכ"ל כבר לא היה. אני אצג אחזור אחר כך לשאלה למה

אני שואל מה רצו להשיג בפעולה הזאת? אבל זה כבר שאלה שניה. האם הנקודה

הזאת עלתה. האם עמדו השיקולים בעד ונגד? כי לברן היו 167 סנקים ולך צגאג

נדמה לי היו 200. כצד השני זה היה יחס של 1 ל-2.

ועדת החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אחה"צ

העד אלוף (מיל) אריאל שרון

א.י.

אלוף שרון כמא היה לצד השני באותו זמן?

לסקוב היה 350 שעברו ב-6 והם הגיעו ל-920 כלילה של ה-7

אלוף שרון מקנטרה ודרומה?

לסקוב כן. היה להם סה"כ 900 - 1000 סנקים. 8 ברור שחלק לא היה שמיש כי נדפקו.

אלוף שרון אני לא זוכר כרגע מה היתה השיחה שהתנהלה שם. אני מוכרח לאמר שהתרשמותי גם כלילה, התרשמותי עוד ב-7 לחודש סמה שהבנתי שמתרחש בשטח, משיחות עם מפקדי המעוזים. אינני מסתמך על מה שאמר הקשר כי הוא היה קשר וישב בפנים ולא ראה. אבל אני בהחלט סמכתי על האינפורמציה שמסר לי אותו רס"נ מנתיב הל"ה שישב בפורקן ותאר לי מה קורה עם המצרים באותו זמן. היו לי מספר שיחות והיו לי מספר שיחות שקבלתי אינפורמציה טובה ממפקד מצמד. ההתרשמות שהיתה לי אותו זמן שהמצרים נמצאים בתהליך של בניה כח. הרבה מאד כוחות. לאו דוקא ערוכים, לאו דוקא נמצאים ... אם כי אנו נזכור שההתקפה המצרית כאן בהחלט לקונצפציה הסובייסית ההתקפה הזאת היא הגנה ניידת. כל מקום שבאין פתחפחים מיד, כל מקום שבאיש חופרים וכל השטח היה מכוסה בשוחות אבל לבוא ולאמר באותו זמן למשל, שהיה לי ספיקות לגבי אפשרויות הצלחה, באותו לילה, כאשר להילוך המעוזים. לא היו לי ספיקות ולפי דעתי היינו מצליחים. ברור לי לבטרי שהיינו מצליחים ודאי להמצא או לייצב קו הרבה יותר קרוב לתעלה מאשר קו דרך החתם, באותו לילה אפשר היה להתקרב. לא היה לי כל ספק לגבי ענין התקיפה של יום המחרת. ואני גם עכשו משוכנע שלו היתה התקפה דו אובדתית אנו היינו מחסלים, ואני אומר עוד פעם הם היו ודאי נשארים לשכב על שפת הסוללה כי הם מוגנים ע"י ארטילריה וסילים מהצד השני, אבל היינו מצמצמים את המאחז שלהם לשטח מצומצם ביותר, לו היינו תוקפים התקפה דו אובדתית. ואני רוצה לאמר דבר יותר קיצוני. אני חושב או בסוף שלו אוגדה 162 היתה תוקפת

התקפה אובדתית לפי הערכת, מה שאני ראיתי בשטח, אני לא ראיתי אף

א.י.

ועדת החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אחת"צ

העדי אלוף אריאל שרון *

אלוף שרון[?] פעם יותר מ-40 סנקים תוקפים בעת ובעונה אחת

אף פעם אחת במשך היום עד הזמן שעשבתי שם. אני מעריך שעזבתי כסביבות 11

לא ראיתי אף פעם אחת יותר מ-40 סנקים תוקפים בעת ובעונה אחת. אז פעם

תקפו סנקים של 460 פעם אחת תקפו סנקים של 217 אבל לא הייתה אף פעם אחת

התקפה אוגדהית. אני רוצה לאמר היום שלפי דעתי שבמצב של אוקו יום של

המצרים, במצב שהם היו, גם הנחמטות הקרקעית, שטח פתוח לגמרי, שעות. לפי

דעתי לו הייתה מתכזעת החקפה אפילו של אוגדה אחת בהחלט לפקודה שניתנה

מצפון לדרום אני חושב שאפשר היה להביע להישגים גדולים מאד באותו יום.

אין ספק שכשתי אוגדות אפשר היה לחסל את ראש הגשר ה צרי ולהשאיר אותו

בגדר של מאחז מצומצם.

לסקר[?] עלתה התכניה להתקיף עם שתי אוגדות בבת אחת?

הסיכום היה על הקיפה בדרוג?

אלוף שרון[?] אני לא הייתי בקבוצת הפקודות. אני יודע

שהוראת הרמטכ"ל, זה מה שאמר לי גם אלוף הפיקוד, שהוראת הרמטכ"ל הייתה

לתקוף בדרוג. אם אני לא סועה, אני כבר אומר דברים כשם אומרם, נדמה לי

שפה ניתן הסבר למה ההתקפה בדרוג? נדמה לי שנאמר שההתקפה בדרוג כדי שלא

נמצא כמצב שאם לא נצליח שנמצא ללא עתודה. כי כעצם ראו באחת שהאוגדות

ובעצם הפכה האוגדה שלי להיות אוגדת עתודה, לאור הצלחת הפעולה של האוג'

השניה. אני חושב שמה שהיה. אני אומר את זה כזהירות כי יותר הערכה

לבבי המגמה. אני אומר לו הייתה נערכה התקפה רו אוגדהית כל פני המערכה,

לפי דעתי, היו משתנים. אני לא ראיתי שום יום בכלל המערכה הזאת שהיה יותר

קריטי מה-8 לחדש. מצד אחד המצרים נעים קדימה למילוי, לחקיפת קו הרכסים

אנחנו באותו זמן יש לנו מספיק כח אבל אנו מוציאים למעלה מסחצית הכח שהיה

לנו. מוציאים אותו וסריצים אותו דרוסה. האוגדה שקבלה הוראה לחקוף בניזרה

א.י.

ועדת החקירה - 29.7.74
 ישיבה קכ"ט - אהה"צ
העדי אלון אריאל שרון

אלון שרון
 הצפונית לא מבצעת חקירה אוגדתית ולא מבצעת
 מיחקה מצבון לדאום אלא מסורה למערב.

אחרי כן כ.ס.

הער. אלוף (מיל) אריאל שרון

לסקוב:

שאלה אחרונה שלי בקשר לצורת השליטה של הפיקוד, האוגדה, על החטיבות וכד', האם היו דברים ברורים שאם בקשר לאחריות, שדבר זה מסילתם על ספקד אוגדה וזה על מפקד חטיבה או מפקד גדוד, או שאחד נכנס לשטחים של השני? לדוגמה, מתחיל קרב חד בחד, עם כמויות הארטילריה שישגן אתה כבר הרבה לא יכול להשפיע, האם היה הארגון לקראת האפשרויות? האם הפיקוד הוריד משימה אוגדתית או הוא פרט? או שהאוגדה היתה צריכה לפרט לפיקוד איך היא הולכת לפתח את התכנית? האם האוגדה הורידה לחטיבה? החטיבה לגדודים? ואיך זה עלה תורה?

שרון:

אני רק אענה קודם על שאלה קודמת שלא עניתי, בענין הארטילריה אתה הצגת קודם את השאלה של סנקים 1:2 ודיברת על ענין הארטילריה. אני רוצה לומר כמי שעמד תחת הפגזות כבדות במלחמה הזאת, וכאוחז בוקר עדיין היינו בזחלמים פחוטים עם יכולה ניידות סאד מצומצמת. וזו אולי גם תשובה בקשר לחרמש, לא היה לנו מה לעשות עם החרמש בשלב הזה, כי ההפגזות היו כבדות, הניידות של הזחלמים היתה קטנה, נבמשים כמעט לא היו לנו, זחלמים בקושי נעו בשטח שם, ואני יכול להגיד שהאפקט של הארטילריה בחול הזה הוא מצומצם סאד, היו לנו דימים קשים של ארטילריה. כשהיינו בראש הגשר, ואחא נמצא במקום שגם סוג הקרקע שלנו שונה, הקרקע קשה, והמקום מצומצם אינך יכול לעבור במקום למקום - אז כמובן הארטילריה נראתה לי אחרת, אבל בכל הדימים שנלחמנו שם בשטח הדיונות לארטילריה של שני הצדדים היה אפקט די זהה, אפקט מצומצם.

עכשיו אני רוצה לעבור לנושא של מערכת הפיקוד, אינני יכול היום לתת תשובה חד משמעית בענין זה לכל אורך המלחמה. אני חושב שבדרך כלל היו מוטלות משימות על האוגדה, לי, למשל, לא אמרו - אם אני לוקח, למשל, את ה-8 בחודש - שהחטיבה 421 או 14 או 600 תערכנה כך או אחרת. אלא קיבלתי פשוט הוראה לערוך את האוגדה, התכנית הזאת שהצגתי קודם היתה תכנית שלי, שאני כבר במקום, בשעת כריסת הכוחות, הצגתי בפני הפיקוד איך אני פורס את הכוחות, אני חושב שכך היה כחלק מהמהלכים.

העד: אלון (מיל) אריאל שרון

מצד שני אם לדבר על כל אורך המלחמה אני חושב שהיו הרבה
 מאד מקרים שלא רק ניתנו הוראות ליחידות שהיו ככופות לך, אלא לא פעם ניתנו
 הוראות ליחידות שהיו כפופות לך מבלי שידעת. אבל זה שייך כבר לשלב יותר מאוחר.
 אני יכול להחזיר את הדוגמה קיצונית. למשל, הוראה שהיחה כבר בשלב יותר מאוחר,
 ב-16 לחודש, הוראה של ברלב למפקד הדוכרות שלי לא להעביר סנקים, למשל, הוראה
 שאני לא קיבלתי, הרא קיבל את ההוראה לא להעביר לסנקים, או הוראה שקיבל דני
 סס, ספקד חטיבה בצנחנים, ב-11 לחודש, בגיזרה שהיחה כפוכה לאחריותי, לחקוף
 - קיבל פקודה פחיים ברלב - בעזרת חטיבת צנחנים את אזור "עמיר" - "מיסורי".
 אני מנעתי אף האסון הזה. זה היה אזור שאנחנו לא הצלחנו באמצעות אוגדות לכבוש,
 אבל היחה הוראה ישירה, נתקבלה פקודה, הוא הוזמן למפקדת הפיקוד וניתנה לו
 פקודה ישירה לחקוף את זה באמצעות חטיבת צנחנים, מנעו את הדבר הזה.

איך מנעם את הדבר הזה?

לנדוי:

שרון: אני פוכן לספר את זה, זה היה דבר נורא. (לנדוי: אמנם זה
 חורג מן הימים שלנו.) זה היה בסביבות 7.00 בערב, הגיעו
 אלי שני קציני צנחנים, קציני מילואים, שהיו פוכרים לי, והם אמרו לי שהם
 צריכים לבצע סיוך בגיזרה הזאת של "מיסורי" - "עמיר". שאלתי אותם לשם מה
 הם צריכים לעשות את הסיוך הזה, הם אמרו לי "אנחנו חוקפים, החטיבה תוקפת את
 השטח הזה", שאלתי אותם "האם השטח הזה פוכר לכסף" הם אמרו לי "לא, אף פעם לא
 היינו כאן", שאלתי אותם "האם צפיתם על זה?" הם ענו לי "לא, לא צפינו", היה
 הבל לי על הבחורים האלה. אנחנו נלחמו כאן כבר מספר ימים מלחמה קשה מאד, השטח
 כולו היה רווי כוחות, בזמן הזה ישבה כאן רביזיה 21 וכבר היו פה כוחות, גם
 כוחות נוספים, היו גם מארבים שלנו. אמרתי להם "אני מצטער מאד, המארכים שלי
 כבר פרוסים, כבר לילה, ואין אפשרות לבצע את הדבר הזה". התקשרתי לדני סס
 שישב כרפידים, הכרתי אותו מימי שרותו אצלי בצנחנים, ושאלתי אותו "דני, יפה
 הדבר הזה?" והוא אמר לי "קיבלתי רק עכשיו פקודה לחקוף סס, הסברתי לו מה בענין,

הער: אלוך (סיל) אריאל שרון

הזעקתי אותי אלי והפקודה כוסלה בעקבות זה. אני באותו לילה לא נחתי לו לבצע, כי אני חושב שזה היה נבמר⁶ באסון. ודוגמאות כ לה אני יכול להראות לכל אורך המלחמה.

היו גם מקרים שאתה הייתי מקבל פקודה כאוגדה וחטיבה שהיתם

כפופה לך היחה נשאלת אח"כ ע"י הפיקוד אם אמנם ומה הפקודה שהיא קיבלה. או נאמר אתה היית מדווח על פריסה מסויימת ומפקד החטיבה, או לפעמים אפילו מפקד גדוד, התקשרו אליהם במישרין לשאול היכן הם נמצאים, כדי לבדוק אם אמנם אתה מדווח נכון. אבל זה שייך לפרק אחר לבמרי, לנושא האוירה הכללית שהיתה וכד'.

אח"כ ישמה תכ

רשמה ת.כ

אלוף (מיל) א. שרון

א. שרון

יש כמה דברים שאני רוצה להוסיף ברשותכם.
בסקירת את הימים 7 ו-8 הזכרתי אולי במשפט אחד או שניים
את הלחמה שנעשתה שם. אוסיף כמה משפטים: בעצם האוגדה נכנסה ללחימה עוד ב-7
לחודש בשעת אחת-הצהריים. מייד עם הגעה למקום, הלחימה הזו נמשכה ב-8 לחודש
מאור ראשון, עד לסביבות בערך 11.00 על-ידי כל האוגדה, ופ-11,000 על-ידי
אגוד הסיור שנשאר להחזיק באזור חסדיה. מקודם נהרג מפקד הגדוד באותו יום
וכל האוגדה נכנסה מחדש ללחימה בסביבות 5.00 אחר-הצהריים כשחזרנו מהמסע
דרומה היא נשארה בלחימה עד חשיכה פמש. זאת אומרת שדברנו על פקודות, הוראות
וחוזות, וצריך לציין שהיתה כאן כל הזמן מלחמה בלתי פוסקת על כל מה שכוון
בה .

נקודה שניה שרציתי להדגיש נכונה לגבי ה-6 לחודש, למרות
שלא הייתי שם ב-6 לחודש, נכונה לגבי ה-7 לחודש, בלטה מאד ב-8 לחודש, ולדעתי
היתה אולי אחד הסימנים שהיו במשך כל המלחמה, דבר שגרם נזק חסר מאד לנהול
המלחמה, וזה העדרותם של מפקדים בכירים מן השדה. דבר שגרם להעדר אנפורמציה.

מה פירוש מפקדים בכירים?

היו ר אגרנט:

א. שרון: לפס דעתי, פרט למקרים נדירים ולזמנים קצרים ביותר, לא היה
בשדה מפקד מעל לדרג של מפקד אוגדה.

המבחר לא כל-כך גדול מעל למפקד אוגדה.

נבנצאל:

א. שרון: כן, כחלט. למשל, אני לוקח את יום ה-8 לחודש, כאשר שהי
אוגדות היו בשדה במאמץ עיקרי, ואפילו רק אחת חוקמה ושניה
מתכוננת לחקיפה, היה חייב להיות אלוף הפקוד במקום, חייב להיות, ואם לא
אלוף הפקוד עצמו, הרי שסגנו. איזה שהוא דרג מעל לאוגדות, ולדעתי אלוף
הפקוד, היה חייב להיות בשדה. מישחו שיראה מה קורה, שיחאס בין הכוחות,
שיקשור את כל החאומים שבין הכוחות - העברת כוחות, העברת גזרות וכו'. זה
דבר שכוודאי עוד תשמעו במשך חקירתכם את הימים האלה. הרבה תקלות נגרמו
לנו כתוצאה מכך. אני יכול לתת דוגמה של יום קריטי ביותר. לצערי הוא לא
כחחום חקירתכם. אני לוקח את ה-16 לחודש, יום למחרת הצליחה, שוב אין מפקדת,
שוב שהי אוגדות בשטח, שהיהן נוגעות אחת בשניה, שהיהן כביכול צריכות לסייע אחת
לשניה. אין מפקדה בשטח. מופיע אלוף הפקוד לבקור קצר, אומר מה שאומר, אפילו
נותן פקודה נכונה, אך איננו בשטח, אין מי שמוודא שהפקודה מבוצעת. זאת דוגמה.

אלוף(מיל) א. שרון

ועוד תופעה חדשה, אני מוכרח לומר, אני לא נתקלתי בכך, אולי זה היה במלחמת השחרור, אך אז הייתי קצין זוסר. אינני יודע, אני לא נתקלתי אף פעם בהופעה כזו שראיתי במלחמה הזו, - שמפקדים בדרגות בכירות - אלפני פקוד, רמטכ"ל - לא נמצאים בשדה. ואני חושב שחלק גדול מהתקלות נבעו מכך שלא הבינו מה מתרחש בשטח. לא הבינו את אופי המתקפה הערכית-המצרית, לא הבינו את הסגללות של הכוחות שלנו.

הייתי רוצה להוסיף עוד דבר אחד, שהיה כללי לכל המלחמה, והייתה לו כהחלט השפעה. הייתי שואל את עצמי את השאלה: אם חשבת שאסור להוציא את האוגדה, מדוע לא לחמת על-כך עם הפקוד? היו הרבה דברים שהיו קשורים באווירה הכללית. זה היה דבר שלא הייתי מורגל בו. כשהיית סנסה לשכנע, היית מקבל תשובה גסה וחותכת. היו אוסרים לך, זו עובדה וזהו. היו סוגרים לך את הרשת ובכך העניין היה נגסר. מאחר ומפקדים כשדגוח יותר בכירות לא היו בשדה, לא בר-לב כאשר נחמנה כמפקד החזית ולא גונן כשהיה אלוף הפקוד, בקשר אי אפשר היה להסביר, כי בדרך-כלל היו מוצפים לך בגסות, היו סוגרים לך את המכשיר וסותמים לך את הפה. בסך הכל לא יכולת לדבר. יכולת לדבר עם מי שנמצא לידך, בחוץ הנגס"ש, בחוץ הסנק. איתם יכולת לדבר, אך לא יכולת לדבר עם אחרים. גם כן דבר שגרם לא מעט ל תקלות שהיו שם.

אלה הם הדברים שהבחי כי מן הדין שאוסיף אותם.

נבנצאל:

קשר בינך לכיין ברן/היה?

א. שרון:

אני חושב שכן. בכלל ב-ט לחודש היו לא מעט שעות של מסוך ברדיו, אך לבוא ולטעון היום שהקשר לא היה תקין, לא הייתי אוסר. אני חושב שאם יש תחום אחד בצה"ל | שאני לא מצאתי אפשרות להעיר לגביו שום דבר, זה תחום הקשר. כתחום זה אני חושב שצה"ל מצוייד במיטב הציוד, אני לא חושב שהיה העדר קשר.

ידין:

אני רוצה לחזור לבוקר. אני רוצה להכין מהרשומון הזה, מה הייתה התכנית וכדיוק מתי נפתח הוראות לשנוי התכנית. כחשובה לשאלתי של רב"אלוף לסקוב אמרת+ שקיבלת את ההודעה, האינדיקציה או ההוראה לזוז דרוסא למיתלה, לג'ידי ולסואץ לפני-הצאריים. לפני יש יומן פקוד דרוס. איני יכול להבין כל מילה, אך חסביר לי אולי שנייטם-שלושה קטעים. אולי זה ירענן את זכרוניך.

ב-04.29 נבוקר ה-8 מדבר האלוף עם ברן (את זאת אתה אינך יודע), והוא אומר לו, האם חוץ כרי בצוע המשטמה שלו, הוא יכול לבשת לפורקן, לחזיון ולמצמד, והאם יש לו מישהו שמכיר טוב את השטה, ואחר-כך לרדה ולהשלים עד מצמד, ומצמד לעבור מערבה עד חכית. ב. שאריק יבש למעוזים ויתזור, ואחר-כך יעשה הוא את המשימה.
על-כך עונה לא ברן שהוא צריך לחשוב.

שלוש דקות אחרי זה יש שיחה בין האלוף לבינך, והיומן רושם זאת כך, כאילו אלוף הפקוד אומר לך: מוכרח את אריק לדרוס, לעבור באזור ניסן(סואץ) ולהתייצב בין מפצה לעפרה. אחרי שעובר את העיר - משימה עיקרית. תכנן את הגישה למעוזים בכוקר, שיבש לשחרר את המעוזים וחוזר, ברן ירד עד מצמד. אריק יורד דרומה.
זו שיחה בין האלוף אליך. אם אני מסביר נכון! אתה אמרת לך שאתה רוצה לתקוף, והוא אמר לך שהוא צריך אותך לאזור סואץ, ורוצה שתתייצב במצמד עשרה אפילו. אמנם תכנן עכשיו את הגישה למעוזים, ואחרי שתשחרר את המעוזים או תטפל במעוזים, ברן ירד עד מצמד, ואתה תרד דרומה. זה ב-4.32.

ב-4.44 שיחה בין האלוף לאלטשולף. סליחה, בין שי לבין קצין האג"מ שלך, אהרן סל.

א. שרון: קצין אג"מ פקוד לקצין אג"מ שלך.

ירי: הוא מודיע לקצין האג"מ: יפעלו בערך ב-08.00. 162 תוקפת מצפון לדרום עד מצמד. 143 בבלימה ועתודה לתקיפה זו.
לאחר מכן תרד דרומה לכוון מסרק, כאשר 252 מהווה בלימה לכוון מערב, על ציר החת"ם ודרך הרוחב. יש להקפיד שלא ייכנסו מוחות מערבה לו. תחילה לא לפני 08.00. כלומר שניים אומר מה ששמענו קודם, לא שברן יירד מצפון לדרום עד מצמד, ובאותו זמן האוגדה שלך תהיה בבלימה או בעתודה, ומיד לאחר מכן אתה תרד דרומה למסרק, זאת אומרת למזת, כש-252 מהווה בלימה. זה ב-4.43.

ב-06.17 האלוף מדבר עם אלטשולף, ואומר לך: אריק לא יתקוף לפני הצהריים מעוזים. יתקוף בדרום בצהריים, ישמיד את הכוחות של האויב ויחפוס טרם על גשר, יעבור מערבה, יעבור את העיר סואץ וייתקן עד בין מפצה לבין עשרה. לא להכניס יותר מחטיבה, או חטיבה וגדוד. מסביר את התכנית של אריק.

64. 70.
ת.כ.

ועדה החקירה - 29.7.74
ישיבה קכ"ט - אהה"צ
ידין

אלוף (מיל) א.שרון

מה שאני רוצה להסביר הוא שבשלוש שיחות מהשעה 4.30 עד
6.10, אחת בין אלוף הפקוד לבינך, שניה בין קצין האג"ם לקצין האג"ם שלך
ושלישית בין האלוף לבין אלטסולר הרמט"ט שלך, פה נאמר כבר כבוקר שאתה
צריך להיות בעתודה בצפון, ועיקר המשימה שלך היא לצלוח ולעבור דרך סואץ
עד קו עטרה.

אחרי-כן רשמה י.ע.

יריין: זה קצת בניגוד ש למה שאחה אמרת קודם
 "שאחה כל העניין הזה אחה רץ, כמו שאמרת, לפני
 הצהרים, איך אחה מסביר את זה ?

שרון: זה נראה לי יותר פשוט ממה שזה נראה, אני
 אנסה לתאר איך נראה בטוח הדבר הזה.
 אני בזחל שלי עם הסנקים הקדמיים של חסיבה 421 נמצא כאן במקום הזה פה
 איפה שמתנהלת המלחמה, כאן אנו נמצאים. מפקדת האוגדה, וחפ"ק,
 נמצאת כאן בטסה, ציילון, במקום הזה פה. השיחות מתנהלות בשני מקומות
 אחת מתנהלת אלי, יש שיחה שמתנהלת אליו, יש מטה מעדכן, מטה מעדכן
 חפ"ק וכן הלאה. באופן בסיסי לא היה כאן שום שנוי מהמפקדה שנחנה בכילה.

יריין: יש בסיסי דבר אחד, וזה שאחה אמרת שרק לפני
 הצהרים שמעת בפעם הראשונה שאחה מיועד לעבור
 דרך הסואץ,

שרון: אדוני, יכול להיות שאני שובה בנושא הזה,

יריין: את הנקודה הזאת אני רוצה פשוט להבהיר.

שרון: אני לא לקחתי אתי מסמכים או דברים כאלה,
 לא ישבתי ולא בדקתי את זה.
 אני חושב ככה, ראשית כל הדבר הזה לא חייב כל שנוי. אני רוצה להסביר
 לפר לא הייתי מוסרד מהנושא הזה. ההודעות האלה היו צריכות להביא אותי
 לאיזה שהוא מצב של אי שקט. פה אני נערך לחקוף כאילו במקום הזה כאן
 (מראה במפה) ופה יש לי כבר בעצם הוראה שפה אני לא חוקף אלא אני
 בעצם חוקף פה,

80 ק"מ דרוסה ?

ידין:

כהו"ך יש הוראה שאני רק ניגש לקחת למעוזים

שרון:

ואני רוצה להסביר שאנחנו ממילא נמצאים כאן.

על הקו הזה אנחנו נמגאים במגע עם המצרים. יש לי פקודה לחקירה המחייבת אישור, למצב הזה אני כבר ערוך, אני ערוך כאן, לשלוש סחוך האפשרויות האחת - שאני מבצע פה את כל החקירה; השנייה - שאני מהווה עתודה ל-162, שלישית - שאני צריך לחזור למעוזים, כן לחזור, לא לחזור, ואותי ממילא כל שלושת האפשרויות היו מחייבות אותי להישאר במקום שאני אמנם כבר נמצא בו. לכן זה כבר לא חייב אותי לשום דבר, זה כבר עשיתי. לכן נתתי פקודה ב-2 כלילה, הכוחות הערוכים יודעים בדיוק מה הם צריכים לעשות, בכל אחד מהנושאים האלה, בקומפלקס הזה של האזור הזה.

באשר לשעה. נראה לי סביר, כמובן הייתי עושה

מה בדיוק של ^{הינמ} (אם זה חשוב). הכנייה הזאת של גונן ב-4.29 אם היא פנייה

באלחוט,

באלחוט. השיחה עם כרן היתה באלחוט,

ידין:

מחבל על הדעת שזה נאמר יותר מוקדם בבקר.

אמאצא שרון:

איש היומן כותב (הוא מקשיב לשיחה).

ידין:

"מוכרח את אריק לדרום לעכור כאזור ניסן"

במ- בחנוכה למה זה ? אתה בא ואומר לו

מחבל-על-הדעה-ש

משהו אחר, או מה ?

ועדת החקירה, ישיבה קכ"ט

29.7.74, ישיבת אחה"צ

הער: האנך אריאל שרון

7243

שרון. אני לא חושב שאני בכלל דברתי על איזה שהוא

"נושא, אני הצגתי בפניו, אני חושב שב-11

בלילה, מה ההכנה שלי לגבי כל האפשרויות שהצגתי קודם. נתתי פגזה

פקודה, הכוחות זזו למקומם, במקומם. אני בשעה הזאת, כנראה כתגובה

הייתי בתנועה למקומי לקראת הסנקים של 421, עם החפ"ק שלי. אני חושב שפניתי

יכול להיות שפניתי. אני רוצה לאמר, נראה קצת חסרה, אדם מקבל פקודה

רץ לסואץ, צריך לצלוח, אמנם הגעתה יממה אחת לפני זה, אבל שמעתי כבר

כל כך הרבה פקודות וכל כך הרבה פקודות שסתם את הפקודות, שאני לא

ראיתי בזה, בעיני למשל, הגישה הזאת דרומה זה אמנם נראה לי דבר קשה מצד

וארון מבחינת נסיעה, אבל לבוא ולאמר שכדי לפתח מתקפה מהגזרה הדרומית

ועל זה עניתי קודם נדמה לי לרב-אלוף לסקוב, היה נראה בעיני דבר פשוט

כי השטה סוכר לי, ולא ראיתי בזה שום בעיה, יכול להיות שכבר לא התרגשתי

וגם לא לקחתי כלכך ברצינות. גם אני הכחנתי שיש כאן פקודות שזורמות ללא

הרץ ופקודה אחת שסותרת את הפקודה השנייה.

הדבר הזה לא סנע ממני, הייתי אומר, לא

הוציא אותי בשום זנים ואופן מבצוע התכנית ^{הבסיסית} שהיתה לי לאותו בקר,

ורדאי לא הוציאה אותי ממנוחתי למה שנוגע לאפשרות האחרת. אני קבלתי

את זה שמעתי, אני כנראה טועה ביחס ללוח הזמנים, אז אני אכוא ואומר שאני טועה

יריין: בסדר, טוב, אם אחרי שאני מקריא לך את זה אתה

פוכן לבוא ולאמר שהאפשרות היא כבקר כ-4.30

יהר עם המסימה שנותנים לך לתכנן את הפגישה עם המעוזים בכקר, אתה

כבר שומע, לוקח ברצינות או לא לוקח ברצינות, אחה שומע שהמסימה שלך

היא גם להגיע לסואץ,

שרון: מתקבל על הדעת, אני סניח שיוסן הוא דבר יותר

מדוייק מזכרוני,

ירין:

זו לא סתם הודעה, מפני שאתה מכיר

איזה מונחים אז באוהו בקר, "הכנית אריה"

אלטרנטיבה "דב" ? (דב)

שמעת על דברים מסוג זה זו לא ?

לא.

שרון:

ירין: לא שמעת, פה יש מסמך שאנחנו עוד נבדוק אותו.

שאחרי הפגישה של הרמטכ"ל, כפי שאתה תיארת,

הוא חזר ובקש שיעבירו ^{למפקד} עד 3 לפנות בקר למטכ"ל, את התכנון

המפורט שלהם. כאילו במקורה שהגיעה למטכ"ל מהפקוד, נאמר, כיחם

לאוגדה 162, "המשימה, שהור קו התעלה, מבין דרך החח"ס וקו המים

והשדות האויב, תוך חילוץ כוחות מהמעוזים וסנקים תקועים, וכוננות

למעבר לצד השני של התעלה. " עכשיו מתחת לזה יש שתי אלטרנטיבות

האחת בשם "אריה" שם כתוב "אוגדה 143 בליטה במערב ועתודה,

אוגדה 162 בליטה במערב, צפון, תקיפה דרוסה ועתודה, אוגדה 252 בליטה.

"דב" - אוגדה 252 בליטה, אוגדה 162 בליטה, אוגדה 143 תקיפה ב דרוסה.

אני מבין מזה, שבבקר כאילו היו לו עדין אצוזה

שתי אלטרנטיבות, או פחות או יותר התכנית הראשונה שהאוגדה של ברן

יורדת דרוסה, ^{בבליטה} - בבליטה, או איזו חכנית אחרת שמראש שתי האוגדות

האלה בצפון, כלומר ברן ואלברט במרכז, ככלל בבליטה, ואתה יורד ישר

לדרום. על המחשבות האלה ועל האלטרנטיבות האלה אתה ידעת בבקר ?

טרון: אני זוכר את הנושא, זה היה ברור לי לבטרי
 * שאם אני חוקף, כפי שאמרה אותה התכניה שסיכרתי
 עליה שאנני צריך לקבל אישור לגביה, אותה הצבתי בכני תקוד, זאח אוסרת
 סאני לו אולך דרוסה כאותו הזמן, אז זה ברור לי שאני חוקף וברן נמצא
 בגזרה יותר צפונית, כדיוק באוחה פוזיציה שאני נמצא כשהוא חוקף מצפון
 כלפי דרום.

ידין: טוב, עכשיו, נניח לזה. בכל אופן בשעה מסויימת
 כפי שאמרת, בשעה 10 או משהו דומה לזה, אתה
 מקבל פקודה לרדה לסואץ,

טרון: זה היה ב-10.30.

ידין: זה למעשה אותה החלטה שקבלת אלטרנטיבה כ-4.30 או כ-500
 בבקר, עכשיו באים ואופרים לך ללכת.
 כשאתה נחה את הפקודה להטיבות שלך לזוז דרוסה, האם אמרת להם
 מה המשימה?

טרון: אני חושב שלא. הוריתי להם לרדה דרוסה
 לתדלק כדרך, לא היינו מחודלקים עוד מהיום
 הקודם, ונקבעו נקודות חדלוק מדרוסה לססה על דרך הרוחב בין ססה על
 ציר הגידי, שם אתה מתדלק את כל האוגדה, וקבעתי מפגש עם המפקדים
 בנקודה שהיא בין כביש הגידי לכביש המיסלח, באיזון שהיא נקודה כאן,

ידין: גלץ אמרת להם מה המשימה?

724j

לא אמרה להם מה פתאום אתם עוזבים את המקום

ידין:

והולכים דרוסה ?

אני לא חושב שאני באלחוט הודעתי למפקדים, ברדיו

שרון:

אני לא מאמין שאמרתי.

אני אומר את זה, כי ספקד א,א, 12, 421

ידין:

אמר שהוא ברבע מסויים קבל מסך פקודה לרוץ לגידי

רץ במהירות, אבל הוא הבין, לא שאמרו לו, ששם יש איזו קטסטרופה וצריך

להגיע לשם במהירות.

עכשיו השאלה האחרונה בנקודה זאת, אני הבנתי

לפי מה שאחה השלמת עכשיו בסוף, על בעיות השליטה והפקוד, אני יכול להסבין

לתאר לעצמי את המצב, אבל בכל א זאת אני רוצה להכין. אתה נמצא כשחסיכה של

ארז היא כאגף הצפוני שלך. כאשר 460 היא המטיבה הדרוסית ביותר של ברן,

והן למעשה כאילו משיקות אחת עם השנייה. ג-501 נכנסת מן המזרח.

כשאתה מקבל את הפקודה הזאת לנוע דרוסה, מה אתה עושה למעשה באותו זמן

עם שהי חסיכות למעשה שנובעות בך מצפון, מה אתה עושה במקרה כזה, מה אתה

אומר ל-421 לעשות ? סתם עוזבים, או איך זה קורה ?

כשאנחנו עוזבנו לא היה המצב הזה,

שרון:

כשאנחנו עוזבנו 460 כבר הייתה בסגע אש,

אש רצינית מאד.

ידין:

724'

שרון:

כן. לא שהיא הייתה נדין אחרינו ואנחנו לצנים
 מסגרת אש, אנחנו יוצאים והיא נכנסת.
 המצב היה שהיא נמצאת כבר לפנינו, יכול להיות שחלק מהסנקים שלנו מעורבים
 בסנקים שלה, זה יכול להיות, אני עצמי עמדתי בתוך סנקים של 460.
 אני נותן להם הוראה לצאת, בסך הכל פעולה פשוטה מאד. בהתאם להוראה שאני
 מקבל. אני רואה שהכוחות נמצאים בשטח. אני רואה שהכוחות במגע.
 אני לא רואה שהכוחות דרך אגב מסתערים. היו שם דוגמאות. למשל עמד בקרבת
 גודד סנקים של 460 זה אני יודע, אינני יודע של מי,

19 ?

ידין:

שרון:

אינני יודע איזה גודד זה היה.
 עמד למשל בהפגשה בבדה ביותר, ולא זו במקומו
 הייתה עליו הפגזה נוראה והוא לא זו. ראיתי מה שסתרשש שם.

ידין:

ההגיון של כל התכנית בבקר, עם ההתראה ללכת
 לסואץ היה, בין אם אנחנו מקבלים את זה כסוב או
 לא, יש כזה הגיון, שחטיבה אחת תוקפת ואחת בעבודה.

שרון:

אוגדה.

ידין:

אוגדה, כן. והנה בשעה שאחא מקבל את הפקודה ללכת
 דרוסה, כמו שאחא כרגע זה תיארת. אחא רואה שהמצב
 מצוונך הוא לא הכי שפיר. הרי את הכטימה, כפי שתיארת קודם כמעט ולא מנצעים.
 הם נמצאים בהפגזה יקשה, גודד אחד הקוע, אחא שומע סארז שהגא-מקט-ש-

ועדת החקירה, ישיבה קכ"ט

29.7.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף אריאל שרון.

724ט

ידין:

ש-460 מבקש שגדוד ש אחד של ארז ינתן לו לעזרה, אתה מתנתק באותו רגע בלי קנסות, ואתה הלא אדם שבדרך כלל לפני שאתה מבצע הוראה לפחות אם אתה חושב אחרת, אתה פונה לכרר, אתה מתנתק בלי שאתה מנסה להודיע לאלוף המקוד, תשמע, מה אתה מוליך אחי פה דרוסה, התסיבה הזאת פה לא בצעה את המשימה, הם כמצב קשה הם נדפקים, אם אני עוזב עכשיו דרוסה המצב יהיה רע, אני לא אומר שאתה חייב לעשות זאת, אני מנסה לראות פשוט את הרגע ההוא.

שרון:

אני לא זוכר כרגע אם התנהלו אילו שהם שיחות או לא התנהלו שיחת בכלל. אבל באווירה ששרחה שם, אומר זאת בקיצוניות, לא היה עם מי לדבר.

המשיכה א.י.

ועדת החקירה - 29.7.74
ישיבה קכ"ס - אחה"צ

לפני כן י.ע.
א.י.

העדי אלוף אריאל שרון

אתה

אלוף שרון

* זה דבר שאינני יודע אם כן אמרתי או לא אמרתי

איני יודע אם דברנו על מה שקורה. צריך לבחון אם זה מופיע באיזה מקום.

לא מופיע.

ידין

המצב שהיה שם היה מצב שמצד אחד לא היתה

אלוף שרון

לפיקוד כל תמונה על מה שהתרחש. זה היום השלישי שלא היתה להם תמונה על מה שמרחש בשדה ועדיין הם לא היו בשדה. לדעתי בפעם הראשונה שהיה אלוף הפיקוד בשדה זה היה ב-9 לחדש, אלא אם אני טועה, על כל פנים בגיזרה שלנו באותו מקום שנמצאתי בו לא היה. לא קיימת אפוא שבה אתה יכול להסביר למישהוא מה קורה. אני ההנסייתי בערב הקודם. אני לא הזכרתי כאן אבל החשוכות שניחנו היו חשוכות גסות, חשוכות חוחכות. הואיל וזה פקודה אין מה לדבר. לא היה על מה לדבר לא היה עם מי לדבר.

אני רוצה לשאול אותך שאלה פרובוקטיבית. וזה

ידין

שאלה שאני פשוט מנסה להבין. אתה נחם לנו הסבר אחד. מדוע נניח אתה חושב

שלא דברת עם אלוף הפיקוד על העניין הזה.

אני יכול להוסיף לזה עוד. אני אומר, לי נראה

אלוף שרון

כדבר לא סביר שמישהוא היה מופקד שם. היה שם מפקד אובדה. היום אני כבר יודע שבשלב הזה מפקד האוגדה השניה עדיין לא היה במקום הזה הוא היה במקום אחר והוא גם כן לא ראה את זה. אבל כעצם היהאשם דירוג שלם. מפקד אוב, מפקדי חטיבות וכו' היה מישהוא שהיה. אבל לא שאני מנסה להעביר את האחריות לפישהוא אחר כי אני רוצה לאמר אם מדברים כראיה אחרת ובגילוי לב אז אם יש דבר שאני הצטרפתי עליו הרבה פעמים זה שבכלל בצעתי את ההוראה הזאת. מפני שההוראה הזאת גרמה לנו עוד באותו יום, אם אני לוקח את הביזרה הזאת של חמוטל מכשיר אנו מה שילמנו מחיר כבד ביותר עוד באותו יום, כחזרה שלנו לפנות ערב. אני אמרתי קודם שביום ההוא זה היה, הייתי אומר יום אחד, 24 שעות אחרי שהגענו, עדיין לא פסקה כמה שנוגע למתן ההוראות. אני עדיין לא

א.י.

ועדה החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אחה"צ

העד: אלוף אריאל שרון

אלוף שרון פקפקתי ורציתי את כל ההוראה שניתנה. אבל האוירה כהחלט היתה אוירה לא מתאימה.

ידיו האם אני אצדק ואומר מבחינתך, שאם נעזוב את כל מיני טעויות שכן נעשו ולא נעשו ברוך השם, לכן אנו יושבים כאן. אם זה יהיה נכון לאמר שהטעות, אם זאת היתה טעות הקרדינלית ש באותו יום, ואולי בגלל זה כשהלך הראשון של הפלחמה עד אולי הבעיות שהתעוררו עם הצליחה זה היה הוצאת האוגדה שלך כפרם זמן לדרום. זה יהיה נכון להגיד כך?

אלוף שרון לא. לפי דעתי הטעות היתה יותר גדולה. אני חושב

שהיו פה שלש טעויות. הייתי מגדיר באותו יום. 1) שלא בוצעה הוראה הפיקוד בקשר לתקיפת המצרים מצפון לדרום. אני מציין מה אני רואה בסדר הטעויות שהיו. 1) היתה הוראה, הוא נתן הוראה הצרה היתה שהוא לא וידא את ביצועה, אבל הוא נתן הוראה לחקוף מצפון לדרום, התקפה שלא בוצעה. הדבר השני זה הוצאת האוגדה והעברתה דרוסה כפרם זמן. אינני יודע אני בחקירים שמעתי שזה היה על סמך דוחאפ שהוא קבל ממפקד אוגדה 162. אני אומר הדבר השני זה הוצאת האוגדה דרוסה והסיבה השלישית שהיא אמנם יכולה להיות תולדה של הסיבה השנייה אבל לא כהכרח, זה העובדה שלא פעל כאן מאמץ מרוכז דו אוגדתי. אלה שלשת הטעויות לפי דעתי, שבוצעו באותו יום.

ידיו אשאל אותך עוד שאלה אחת בעקבות הדבר הזה. אחת

מקבל את הפקודה ב-1030 לצלוח דרך סואץ. מה חישובי זמן ופרחב שעלו כראש באותו רגע? סחי הוכל לבצע דבר כזה אם ב-1030 אחת רק מקבל את הפקודה ואחת צריך להתחיל לעזוב שטח. כמה זה קמ' 80 ק"מ?

אלוף שרון זה כ-80 ק"מ. הערכתי מבחינת זמן היתה שהזמן הוא

דחוק, כי פה צריך להכין מה זה נקראה לצאת אחורה. זה לא רק לצאת אחורה. צריך להכין שכל האוגדה כסוג אש. צריך לנתק סג, יש לך נפגעים בא יש לך פצועים צריך להוריד אותם כדרך. אחת צריך לתדלק אוגדה שלימה. לכן אתה גם מוצא חלקים לא קסנים של האוגדה בסביבות 1230 באיזור ססה ודרומה לססה. אז למרות שאולי

וכדח ההקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ס - אהה"צ

העד: אלוף אריאל שרון

אלוף שרון היה שם רק מרחק של 25 ק"מ הם פשוט היו כסבוע

אש. הערכתי היתה שהזמן הוא דחוק, מאד דחוק והאפשרות להגיע היא כמסע עם חשיכה.

ידין כלאמר למעשה לבצע את המשימה נגד כל הארמיה

השלישית, אתה ידעת שיש שם הארמיה השלישית. כשקבלת את ההודעה לזוז קבלת

איזה נחונים על האוייב?

אלוף שרון לא.

ידין אבל ידעת שיש שם ארמיה?

אלוף שרון ידעתי שיש שם כוחות גדולים אני הערכתי שזה כ

כוחות שקיימים בגיזרה המרכזית או הצפונית.

ידין אתה ידעת שיש שם הארמיה השלישית?

אלוף שרון כהחלט.

ידין ידעת שיש הדיוויזיה הרביעית והמשוריינת?

אלוף שרון שבחוף השטח כבר?

ידין לא. בשטח או על יד.

אלוף שרון אני ידעתי שגם דויזיה 21 בגיזרת הארמיה השנייה,

גם דויזיה 4 הם לא נמצאות עדיין בשטח. אני ידעתי על דויזיה 8 או דויזיה 11 או 9,

ידין ז"א לא היה סביר לבצע את המשימה הזאת באותו יום?

מה חשבת אז?

אלוף שרון מה שחשכתי אז הוא שאני צריך להוריד את האוגדה

כשהירות האפשרית דרוסה, ידעתי שאני דחוק מאד בזמן וצריך לרדת מהר ככל להגיע

האפשר דרוסה וככל שאני אוכל לאגא יוחר מהר ולבצע את המיחקפה...

ידין עכשו אשאל אותך את השאלה הפרובוקטיבית שרציחי

לשאל אותך.

יו"ר אגרנט מה המרחק שהיית צריך לעבור?

ידין 80 ק"מ.

יו"ר אגרנט עד לסואץ?

א.י.

ועדת החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אחה"צ

העד' אלוף אריאל שרוןאלוף שרון , אני הייתי צריך לצאת. אני הייתי פרוש במגע

אש, נמצאתי על המדרונות הקדמיים של דרך החתם במקומות האלה, כאיזור
נוזל, כאיזור מכשיר, חסדיה כישוף. הייתי צריך לצאת מפה אחורה. ראשית
כל להתנתק, לצאת מפה אחורה, פה לעבור הצירים היו חסומים כי היתה פה אוגדה
שניה בשטח, הייתי צריך להחפתל בין הכלים של האוגדה השניה, לצאת לאיזור
ססה. קבעתי פה נקודת תדלוק אחת ועוד נקודת תדלוק אחת יותר דרומה. לתלוק
את האוגדה ~~אצ~~ לנוע את כל הדרך הזאת דרומה. ~~אצ~~ בסה"כ הייתי אומר תנועה
של 100 ק"מ אם ניקח את ניתוק המגע אחורה, ירידה דרומה ותנועה לכיוון פה
שקראנו רכס הנברון, בגיזרה הזאת כאן הייתי אומר תנועה של כ-100 ק"מ.

6.5 - 6.5 שעות.

לסקוב

תנועה שהורה, בלי ניתוק ובלי תדלוק ובלי כלפס.

ירין

כן כהחלט. אני ראיתי את זה.

אלוף שרון

ואז רק להתחיל להתקוף.

נכנצל

כן. טוב אני יכול להוסיף שאני הייתי אחרי תנועה

אלוף שרון

של 250 ק"מ סיוס קודם. אבל צריך להבין, זה מלחמה.

שאלה פרובוקטיבית שרציתי לשאול. כשאנו מדברים

ירין

היום, כמעט שנה אחרי המלחמה, כבר היו תדרכים, כבר היו ~~אצ~~ תחקירים
כבר היו צעקות והאשמות וכל מיני דברים כאלה. השאלה הפרובוקטיבית שלי היא
באורח בוקר, שלא כצדק האס לא היחה איזה סך הרגשת צהלה בפיקוד הזה. עובדה
הנה עברנו להתקפת נגד אחרי השוק הגדול הזה. שם ברן עם מחלקה של שלשה
סנקים עברו את התעלה וכו' ואתה ראת כן, שלעבור את התעלה בדרך סואר או
אפילו בפירדן אין לך הזדמנות כי זה הגיזרה של ברן. הדרך היחידה לעבור
את התעלה באיזה שהוא מקום זה רק בסואן ואז קדימה. אם זה נכון או לא?

בהחלט לא.

אלוף שרון

אני אנסה לראות את ההרגשה שהיתה אישית אצלי, בתוך הזח"ל שהייתי בו, היתה
חבורה שהיית בה כחפ"ק. היתה הרגשה שונה לחלוטין. בכלל איזה הרגשה שאתה

א.י.

ועדת החקירה - 29.7.74

ישיבה קכ"ט - אהה"צ

העד. אלוף אריאל שרון

אלוף שרון נערך למשימה, אהה מוכן לתקוף. יש לך הרגשה

שאתה יכול לעשות ולא מסילים עליך. אהה מימלא דמחת הניצחון לא מפעמת כך

באותו רגע. דבר שני אני ראיח אה מה שמרחש לכני, אני מעולם לא ידעתי

שיש כמה סנקים שעברו אה התעלה.

ידין ככה היו הדוחים.אלוף שרון כן, אכל אני לא ידעתי ואני ראיח בדיוק מה

שמרחש. עמדתי חחת אש קשה מאד כל הבוקר ממש קשה. הפגזות כבידות מאד. ידעתי

שאני צריך לצאת למסע של 100 ק"מ זהוא לא נראה לי הגיוני. אני ראיח שהמשימה

פה לא הושלמה ולא היה לי אפילו לרגע, הרגשה שיש כאן נצחון, שהמצרים מתפוררים,

בכלל לא. זה היה בדיוק סצב הפוך. ההתרשמה שלי באותו בוקר, וזה גם הסיבה ~~אלה~~

שלמרות שהיתה הוראה לא לתקוף לא יכולתי לעמוד שם פ-5 בבוקר ולראות את המצרים

של הזמן זזים קדימה ולכן סגרנו מרחק והחלפנו אתם אש וזה כניגוד להוראה

שהיתה. אני ראיח שהמצרים מבצעים שלב נוסף כמיתקפה. היו לי דוחים מאיזור

כישוף, מאיזור חסדיה, מקומות האלה שהמצרים חוקפים לכל אורך החזית. כאן עמדתי

כעצמי בין הברגה ובין התעלה וראיח שהמצרים מנסים להתקדם והערכתי היחה שהמצר

מתקדמים. נכון שהיו חילוקי הערכות כל ימי ה לחסה בין הפיקוד לביני, בין

חיים בר לב וביני. אני טענתי שלמצרים יש מטרה מוגבלת. המטרה המצרית היא 10-

12-15 ק"מ בקו. לי היחה הרגשה באותו בוקר שהמצרים מבעצם נמצאים במהלך לכיצוע

השלב הזה של השחלטות על השטח הזה.

ידין אהה אמרת שעזבת בלב עכד אה גדוד הסיור שלך

השארת לפתות שהוא ישלוט על השטח התיוני. זה נעשה כהאוס ובאישור הפיקוד?

אלוף שרון אני יודע רק עכשו מהתחקירים שהפיקוד יודע על

זה שראש המטה שלי דבר בנושא הזה עם הכיקוד. כשעזבתי אותו הרגשתי היחה

שהכיקוד לא יודע. כי אני קבלתי הוראה חד משמעית לקחת את כל האוגדה ולרדת.

א.י.

ועד החקירה - 29.7.74
ישיבה קב"ס - אה"צהער אלוף אריאל שרוןכשעזבה אותו איך יערת אותו, תחת כקודה סי ידין

הוא ישאר?

הרי נשאה המפקדה שלי בטסה. אלוף שרוןהסיפקדה העורפית נשאה? ידיןהסיפקדה שלי העורפית נשאה בטסה אני ירדתי רק אלוף שרוןעם החפ"ק ועם התסיבות, והגדוד נשאר תחת פיקוד הסיפקדה העיקרית. זה באמת
עמד אחר כך בקרב קשה מאד באותו יום וסנע תפיסה, הט עשו סאמצים לתכוס את
כישוף ואת חסדיה,איפה היית כשקבלה פקודה לחזור? יו"ר אגרנסכשקבלתי את הפקודה לחזור הייתי בין שני הצירים אלוף שרוןבין ציר פוררה לציר עטיפה ז"א בין ציר הגידי לציר המיתלה, כערך 10 ק"מ
אחרי הצופת. אולי עוד מעט יותר דרוסה. את הפקודה הזאת קבלתי כנראה בשני
אחר
שלבים שלב אאאאא כרדיוןבאיזה שעה בערך? יו"ר אגרנסאני חושב שזה היה בסביבות 2.50 ואת החלק השני אלוף שרוןשל הפקודה קבלתי כשנחת לידי ראש המטה של הפיקוד ומסר לי את זה בע"פ אבל
זה אני זוכר היטב שכבר הייתי בתנועה חזרה כשהוא נחת לידי.יש לנו פה תלונה שהגיש אלוף גונן לפני הרכה זמן לנדוי

לרמטכ"ל, זה היה ב-20 בנוב' 73 והרמטכ"ל העביר את זה לועדה ב-24 לדצמ'.

אחד הסעיפים שנוגע בסידור ליום הזה אומר ככה:

אחרי קן כ.ס.

לנדוי (המסך): "כיום ב', 8 באוקטובר 1973, קיבל האלוף שרון פקודה לחקוף

בגידרה "הפרייה" - "ט"כיוזיה" במבטמה להקל סלחך ככד כי

היו נתונים כותהתיו של האלוף אדן. כוחו של האלוף אדן היה נתון באותה עת

בקרב נושא, כלחך שלא היה יכול לעמוד בו מצפון לכוחותיו של האלוף שרון.

האלוף שרון סרב בפרוש לכצע את הפקודה הנ"ל ולא תקף."

הוא אינו נותן את השעה שבה קרתה החקירה הזאת לטענתו.

האם אתה זוכר למה הוא סתכוון פה ומה בכלל עמדך לתלונה?

שרון: התלונה הזאת היא תלונה שאין לה שחר. ולי הכי קל להסתמך

על גונן עצמו. הוא קם עכשיו בתפקיר האחרון ואמר אז

שהתברר לו שהוא לא נתן פקודה כזאת אלא פקודה הפוכה, לא לתקוף.

ידין: לאיזה שעה הוא סתכוון בכללי לערב או לצהריים?

שרון: זה כנראה בערב, כשהזרנו בערב.

לסקוב: ב-5.30 - 6.00?

שרון: כן.

אני יכול לעשות כמה פעולות בקשר לשאלהך. הראשונה - אני

כסובן דוחה את זה סכל וכל. אין בזה לא אמת ולא חצי אמת.

שנית - אני יכול פשוט להסתמך על גונן עצמו שהוא טוען

היום שהוא יודע היום שא) לא הגיעה אליו כל פקודה על העברת גרוד, ב) שהוא

יודע היום שלא רק שהוא לא נתן פקודה לתקוף, אלא הוא נתן פקודה לא לתקוף.

אני יכול פשוט להעביר את הנקודה הזאת לגונן, ולומר לכם "שאלו את גונן בנושא

הזה", ולהסתמך בעניין שלא היה.

כדי רק להבהיר כמה סדוכר, מדוכר כאשר חזרתי מאזור "צירנית

הער: אלוף (סיל) אריאק שרון

בדרכי חזרה התקבלה הוראה, לא נחקלה הוראה כעצם, אלא נשאלתי אם אני יכול לבצע, אמרתי שאני אתן לך חשובה. ועוד לא הסכמתי להח לו חשובה החברר שההוראה היא לא לתקוף. מה המצב שאני עמדתי בו באותו זמן? - כשאנחנו הגענו חזרה לשטח המצב היה כזה: "מכשיר" בידי האויב, "חמוטל" בידי האויב, "נוזל" בידי האויב, כל זה כהתקפה כללית. אנחנו חוזרים חזרה לשטח וכל האוגדה מסתכנת בקרב קשה, 421 כאן, כולה טרוחקת, 600 - חלק כאן, במקום הזה; 14 - לא מסוגלת בכלל לשום דבר, כי היא היתה חסיכה שבורה ולא הספיקה להתארגן אחרי היום הראשון, בדוד הסיור - אחרי יום שלם של שלהמה. אבל אני מוכרח לומר, שלו הייתי מקבל הוראה לתקוף שם - הייתי תוקף שם, אבל לא היתה הוראה כזאת. אבל הטוב ביותר הוא פשוט לשאול את גונן ולשמוע אותו בנושא הזה.

לנדוי: באיזה מעמד הוא חזר בו מן ההאשמה?

שרון: פשוט בתחקיר האחרון של פיקוד הדרום, שהיה בשבוע שעבר.

אבל אני חוזר שכבר מזמן הוא חזר בו בעניין הזה.

לנדוי: ועכשיו לשאלה אחרת. יש לך טענה נגד הדרג העליון שהם לא

יצאו די לשדה, אני רוצה להכין, אם זה כל כך ברור - מדוע

הם לא עשו את זה? כנראה שיש פה גם איזה שיקולים נבדלים, נגד היציאה, אני

יכול לתאר לעצמי שהרמטכ"ל, קודם כל הוא היה בשדה כלילה שכיין ה-7 וה-8 לחודש,

השתדל להתרשם מדרכי המפקדים במקום. שנית - הוא, סוף סוף, יש לו שתי חזיתות

לדאוג להן, והלחץ היה כבד מאד באותו יום, ובעיקר בצפון. ואנחנו מדברים על

אותו היום. מה הוא היה צריך לעשות ולא עשה?

דכיהם לאלוף פיקוד הדרום. אנלי תכהיר לי מה הטענה, שלא

היה לו חפ"ק קדמי או שלא בא לכיכוד, לחצפיה, כפי שאתה אספת יריעות ע"י

חצפיה? ביחס אליו אני יכול לתאר לעצמי שחשבתו יכולה להיות "אני עמדתי תחת

לחץ עצום". אחד המפקדים מה לפנינו אמר שהוא "אינו מקנא בגונן באותו יום",

העדי זלוף (מיל) אריאל שרון

הוא צריך להיות כמרכז העצבים ספני שהוא שוקט על כוחות רכיס, אמנם הוא יכול
 העורפית
 להשאיר את המפקדה/שלו בידום אחרות, אבל הוא רוצה בעצמו לשלוט בכל כוחו.
 מה הייתה אוסר^ל לסין טענות נגדיות כאלה?

שרון: לפי דעתי אחת הבעיות, אולי הבעיה המרכזית של הבעיה הזאת,
 מעבר לשלב שהכוחות לא היו פרוסיים ולא נערכו וכד', היא
 העובדה שדרגים בכירים לא הכינן את המרחש בשדה, לו הכינו דרגים בכירים את
 המרחש בשדה הם לא היו מעולם מוציאים פקודה נוסח הפקודות האלה שרב-אלוף
 ידין הזכיר אותן עכשיו, כמו למשל "תצלה את התעלה באזור, מסרק", תקח טרמפ".
 ואני שואל את עצמי למה אני לא לוקח את זה ברצינות. אני ראיתי מה קורה בשדה,
 ידעתי שאולי אפשר להביע לחעלה, אבל לא יותר, ואני לא ייחסתי חשיבות להוראות
 מסוג זה, אני מראש הבנתי שכאן אנשים אינם יודעים מה מתרחש בשדה.

ואני רוצה לחזור לשיחה שהייתה לי עם גונן כיום ראשון ה-7
 בחדש, כאשר הגעתי, ואמרתי לו שלפי דעתי אין למפקדים המנוגה על המרחש בשדה,
 ויש להורות לכל המפקדים לצאת מחורי המלחמה, מהבונקרים וממרכזי הקשר, שאולי
 הם היו טובים למלחמת ההתשה, ולצאת לשדה ולצפות מה קורה בשדה. זן לא היחה
 מלחמה רגילה, היה כאן סכב שונה לחלוטין. ואם היו עושים זאת - היו מחבררים
 הרבה דברים, ואני יכול להגיד, למשל, מה היה מתברר. לו, למשל, היה נמצא בגיזרה
 הדרוםית כ-7 לחודש בשדה היה מתברר לו שאין סנקי אויב בגיזרה הדרוםית כ-7
 בחודש בכוקר, כמעט אין סנקי אויב. למצרים היו קשיים גדולים מאד להעביר שם
 סנקים. כוחות שלנו, כוחות שהיו כפיקודו של מח"ט שהיה בשטח, בשם דן שומרון,
 קיבלו פקודה אחרי פקודה לסגת לקוים אחוריים כאשר בעצם לא היה עליהם לחץ,
 הם קיבלו פקודה לסגת, והם נסוגו אתורה, בזמן שעדיין לא היו שם סנקים מצריים
 בשטח.

לא עכף שם איזה חטיבה אמפיכית?

צדין:

הער: אלוף (סיל) אריאל שרון

שרון: עברה הסיכה אמפיבית והושמדה במקום הזה, כאן.

יריין: כג' ידו?

שרון: באזור הג' ידו, ליד האגם המר הקטן. הסצרים הרי פרצו את הסוללה באמצעות זרמי מיס. בצפון סוללת העפר שלנו שנשפכה ליד התעלה הייתה סוללת חול, והדבר היה פשוט, פה זה היה חומר אחר, עפר, וזה יצר שם בוך רב, והם התקשו במעבר סנקים, ובכל הגיזרה הדרוסייה לא היו סנקים של האויב, רק ב-7 לחדש הופיעו סנקים, לו היה מפקד במקום שהיה רואה את הדבר הזה יכול להיות שהפקודה הייתה שונה לחלוטין, היו נותנים פקודה לא לזוז בשום פנים ואופן ולהמשיך לעמוד בסווח של 3,000 מטרים מהתעלה, ולפי דעתי זה ניתן היה להיעשות, 3,000 - 4,000 מטרים לתעלה, ולא לסגת לדרך הרחב בסווח של 10 ק"מ מהתעלה.

אני לא בא בשום פנים ואופן, ואני רוצה לומר זאת כאן בצורה הכי ברורה, אינני בא להטיל ולג' לרגע דופי, לא ברמטכל ולא באלוף גונן, ולטעון שהם לא היו בשדה בגלל העדר אומץ לב, ואני רוצה שהדבר יהיה ברור, ואני לרגע לא טענתי זאת, הם שניהם מקובלים עלי כקצינים אמיצים, ושניהם הוכיחו את עצמם בחורם הזה במשך 25 שנה, לא זאת הייתה הבעיה. לפי דעתי מה שקרה כאן - שהם לא הבינו מה מתרחש בשדה, כי מי שיכול היה לתת פקודה לאוגדה 162 שהיא צריכה בעצמה, בכוחות עצמה, עם 160 סנקים שהיו לה באלתו יום, לשהר את השטח מקנטרה בצפון ועד "מצמד" בכוחות עצמה, מי שנתן פקודה כזאת באותו יום - לא הביין מה מתרחש בשדה. ולא ניתן היה, לדעתי, להביין מה מתרחש בשדה אלא בהגעה קדימה, בשיחה עם המפקדים, אלה שהמפקדים שהיו בשדה, ולימוד הבעיה כמו שהיא, לא הייתה שום אפשרות אחרת, וזכה אני בהחלט מאשים אותם, כמו שלפי דעתי היה דבר חמור מאד שהם לא, /לכבי שכרצה האש, במקום, ללא שום קשר לאומץ-ליכס. אבל זה פשוט, לכי דעתי, גרם לכך שהם לא הבינו מה מתרחש. זו נקודה אחת.

העד: אלון (סיל) אריאל שרון

ונקודה שניה, פה פעלו מספר כוחות, לא פעלה כאן אוגדה אחת

כלבו, כעלו מספר אוגדות, ולשיש לך מספר אוגדות מוכרח מישהו לתאם שם, אני אמרתי קודם לרב-אלוף לסקוב, שיכול להיות שכשעניתי לשאלה שאינני זוכר אם כן תאמנו בין האוגדות או לא, יכול להיות שתאמו ואני לא זוכר, יכול להיות שזה נעשה בין מטה למטה, אני נוטה לקבל שבהרבה מאד מקרים לא תאמנו, לא תאמו, גם לא היה מי שיחאם במקום, אני לא רואה, למשל, שום אפשרות, שבה תהיינה, נאמר, שתי פלוגות קדימה ומפקד הגרוד לא יהיה לידן; אינני רואה אפשרות שיפעלו שני גדודים ומפקד החטיבה לא יהיה בתוך, אני רואיתי את זה כעצמי במקום שאני הייתי בו, לי לא יצא, אף יום אחד ואף שעה אחת, לא להמצא במקום, כי לא הייתה אפשרות אחרת, וזה היה קשה, /היה ביהיננום נורא^{רזה} המלחמה/ הזאת, אבל לא הייתה ברירה, היית מוכרח להיות במקום עצמו. ואני תולה בדבר הזה הרבה מן התקלות שהיו, כי מי שראה, למשל, את המצרים, כיצד הם מתקדמים ב-8 לתודש בבוקר, לא היה מוריד לעולם את האוגדה שלנו דרוסה, הוא היה רועד, אלא שהוא פשוט לא היה שם.

היה שם.

יש לי עוד שאלה. האם הנשק הנ"ס של המצרים הפתיע אותך,

לנדר:

במהותו או בכמותו, גם בתור מי שהיה ראש מהד בעבר?

כראש מהד לא הכרתי את הנשק הזה, אבל הכרתי אותו כאלוף

שרון:

קצוד הדרום. בסוף מלחמת ההתשה היו לנו שני מקרים, שבהם הפעילו המצרים "סאגר". במקרה ראשון הפעילו אותן בניזרה הירושמית, מדרום למזה, מדרום לסואץ, ופגעו כזחלם שלנו וגרמו לנו מספר אבדות. מקרה שני קרה זמן קצר אחרי זה, כשהם הפעילו שוב "סאגר", זה היה ממערב לתעלה כלפי מזרח, והם פגעו מטווחים של 3,500 - 4,000 מטרים, ואז הכנו שמדובר כאן בכלי חדש. מקרה נוסף היה לנו באזור של החווה הסינית, שוב - פגיעה מצד מערב של התעלה. כך שידענו על קיום הנשק הזה.

ואני רוצה לומר משהו פה. אינני יודע איך תארו את זה מפקדים

העד: אלוף (פיל) אריאל שרון

אחרים. אבל כמי שירן עליו הרבה טילים - וראיתי את זה - אני בשום פנים ואופן אינני חושב שהטילים, ה"סאגרס", היו בעלי אפקט כזה שהם אלה ששינו את פני המערכה, לפי דעתי כאן היה דבר לגמרי שונה.

ההתרשמות שלי בנושא של אכידות בסנקים שלנו, שהיו, רובם

לא ס"סאגרס".

ר.פי.ג'י.?

ידין:

שרון: ר.פי.ג'י. ואני רוצה להסביר את הנושא הזה. לנו לא היה קושי, יחסית, כאשר היינו בהגנה. אני יודע, יכול להיות שיכוא לכאן ספקר אובדה אחר והוא יתאר תאורים נוראים על ההתקפות, על הגליס. אני עמדתי בגליס האלה, ראיתי את הגליס, ההתקפות, לפי דעתי ההתקפות לא היו הסכנה. היה לנו כושר עמידה טוב מאד נגד ההתקפות, כשאנחנו היינו ערוכים. וזה כמובן מחזק את דעתי שלו היינו ערוכים והסנקים היו פרוסים לפני הצליחה או קרוב לצליחה - הכל היה מקבל צורה אחרת.

פתי נתגלה הקושי שלנו? - הקושי שלנו נתגלה כאשר אנחנו היינו צריכים לחקוף, תולשתנו היתה כשתקפנו, היא לא היתה כאשר הגנו. וכשמישהו בא וסוען על ההתקפות של הגליס האלה - הרי כשבדקים זאת היטב, וכדקנו זאת עכשיו כחוקרים - אז החברר פשוט שבלילה הם לא היו עומדים במקום שבו הם היו עומדים ביום, הם היו תולכים אחורה להתארגנות וכבוקר הם היו כאים והיו מוצאים את המצרים בעמדות שלהם, והם הם היו טוב נכנסים לקטיגוריה של חוקפים ולא לקטיגוריה של מגינים.

מה היה הקושי בתקיפה? - השטח כולו היה רווי חיל רגלים. כפי שאמרתי קודם שיטת ההתקפה הסוכייסית, שהמצרים נקטו בה, זוהי הגנה נייחת. כל חייל שמגיע לכל נקודה, וקא חשוב כמה זמן הוא עומד שם, הוא מיד מתחפר. הכי מרטים זה היה לראות את צינורמי האויר כשרואים את החקדמות הדכיזיות המצריין

הערך אלוף (סיל) אריאל שרון

כל השטח מלא חורים, הכל מלא חורים עגולים, כל מקום שחייל נעצר - מיד הוא חפר. אם כך, השטח מלא כוחות, הסנקים שלנו מתקדמים, נכנסים לתוך השטח. הסנקים שלנו חסרי חיל רגלים, ~~מאמ~~ אין איתם חיל רגלים, יש מעט מאד, הן בגלל (א) שלא הוכנו כוחות כאלה, (וב) כי לא היה בסה להוביל כוחות כאלה.

אח"כ רשמה ה.כ.

הער - אלוך (מיל) א.שרון

הסנקים רצים מהר, הזחל"מים מתקדמים בקושי רב. אני רוצה זמנה כעצמי, זה קרוב גם לי. אתה פחאוס מוצא את עצמך בשדה כשאתה מוקף מצרים. היל-הרגלים שלך רוצה להגיע, אך הוא עוד רחוק. המצרים היו כדבע הראשון בתדהמה. כעבור רבע מישהו מהמצרים פתרוס ויורה כך ר.פי.ג'י. ככך ניתן האות. סנק שלך נפגע, פתרוס והוא כבר עומד. פחאוס יש לך עוד ר.פי.ג'י ועוד ר.פי.ג'י. ספקד הסנק עומד למעלה ויורה כמו מטורף. בהרבה מאד מקרים לא היו גם מקלעים. הוא יורה בעוזי, זורק רמוני יד. אל זה פתרוספה גם פגיעה של סנק. מופיע גם סאגר. לבוא לולומר שזה בגלל הסאגרים... לא, כסך הכל היה הרבה מאד נשק נ"ט. נשק נ"ט אישי, והמגבלה שלנו הייתה הייתה אומר בהערר חיל רגלים צמוד עם הסנקים, בחקירה סנקים שלנו פרוסה ורחבה. כמצב הזה אי אפשר ואסור היה לתקוף בצורה כזו. צריך היה לתקוף בצורה צרה ביותר, סמס בצורה חרגולה, כאשר אתה הולך עם סנקים וחיל רגלים צמוד, ואתה סוגר את עצמך בארטילהיה, עד שאתה מגיע לעורפו של אויב. זה לא היה האופי הרגיל של ההתקפה שלנו. הקפנו כאופן פרוס, רחב, ללא היל-רגלים וסנקים ככנסו. זה היה המצב.

הלא המודיעין היה, מרוע לא ירענו על-כך ומרוע לא

לנדוי:

פיתחנו שיטות נגד זה?

אני לא יכול לבוא בשום פנאס ולומר שזה"ל לימד דברים לא נכונים. אני חושב שלא היו לנו אמצעים ללוות את הסנקים.

א.שרון:

4

היה לנו חרמ"ש כפי שאנו מכירים אותו, שהוא כסך הכל חרמ"ש בטיב גרוע, וגם לא היה בסמס להזיז אותו בזמן המלחמה. חסרו לנו מקלעים. זהו נושא אחר של שמוש במקלעים. אני מכיר אותו באוגדה שלי ואת המלחמה שלי כאלוף פקוד בנושא זה. מקלעים היו מעט וגם אלה שהיו, נלקחו לאמונים ולא היו כחוך הסנקים. לא הייתי אומר היום שכל מה שלימדנו לא היה נכון. לא הייתי אומר זאת, ואני חושב שזה יהיה קצת חסור מדי. אני חושב שבהרבה מאד מקרים לא בצעו מה שלמדנו.

שאלה אחרונה. איזה סיוע אווירי היה לך באותו יום ה-8 לחודש

לנדוי:

אני רוצה לומר בענין הסיוע האוירי. אני לא ציפיתי לסיוע

א.שרון:

אוירי, ידעתי שלא יהיה סדע אווירי. אני יכול רק לצטט את דברי ספקד חיל האוויר הקודם לא כדיון אחד לפני המלחמה. אני זוכר את הקשפט שאמר: שבנסיבות שנוצרו בשדה, כמה הספלים שישנס כשטח וכמות הנשק הנגר-סילי שקיים, אתם תפעלו כאילו אנחנו איננו קיימים, ואנחנו נפעל כאילו

הער - אלוף (מי) א. שרון

אתם אינכם קיימים. אני מכיר היטב את חיל האוויר עוד מזמן שהייתי בצנחנים, כמי שהיה לו סגע הדוק כל הזמן עם חיל-האוויר, אני לא ציפיתי שהוא יעשה יותר ממה שעשה. אני יודע שיש מפקדים מסבירים אחרת, אני הזכרתי להם את מה שאמר מפקד חיל-האוויר גם בכנס ספ"ג וגם בכנס הסיכומים האחרון. אני רוצה לומר לכם כפי שראה את כמות הטילים שנורתה על חיל-האוויר, אני חושב שזה היה בלתי מוצדק לתבוע מחיל האוויר בנסיבות האלה לעשות יותר ממה שעשה. היה מצב אחר ברמת-הגולן כאשר הסורים פרצו. אני יודע זאת מתוך שמייעץ ומתוך חקירות, חיל-האוויר פעל כנגד שריון, אך מה הייתה הכעיה אצלנו? האם היה פה שריון אויב שהצליח לפרוץ קדימה? על האוגדה שלי היו שתי התקפות שריון גדולות, אחת ב-9 לחודש. כמה זמן זה לקח לנו? זה לקח לנו שעה וההתקפה הזו נשכחה. הייתה התקפה שניה של דוויזיה 21 מסוריינת ב-14 לחודש. עמדתי עם הטנקים שלנו גם ב-9 וגם ב-14. כמה זמן זה לקח? זה לקח שפתיים וכך זה נגמר. לקחת את חיל-האוויר שבסך-הכל התועלת שלו בחקירה בשטח היא תועלת שולית, כאשר הכלים האלה הם יקרים, הטייוסיטהם יקרים, - להשמש בחיל-האוויר מול מטרת כאלה, כל מפקד שרצה לראות חמונה כוללת של המערכה, לא רק זה שלחץ עליו באותו רגע, לא צריך היה להזעיק את חיל-האוויר.

פעם אחת

אני במסך כל המלחמה פניתי כדי להזעיק את החיל-

האוויר, זה היה ביום האחרון של המלחמה, ערב הפסקת-האש, כאשר הייתי בקרב קשה בפרברי איסמעיליה. פעם ראשונה שפניתי אל מוטי הוד ואמרתי לו: למרות כל ענין הטילים, ולמרות שאחא יודע שאף פעם איני פונה, אני מבקש ממך שתכניס את חיל האוויר, וגם כן נסוגתי מהבקשה הזו כאשר פניתי מה קורה עם הטילים, כך שלפי דעתי חיל האוויר לא היה צריך לעשות זאת.

מה הוא כן צריך היה לעשות? כאשר היו שיירות של מאות כלי רכב מצריים, מאות טנקים ומאות נגמ"שים, עומדים ראש אל זנב, מערבה לתעלה, ונוצרה מטרה כדאית. כדאי להכניס את חיל האוויר, לרכז את המאמץ ואף לספוג אבידות, כאשר יש לך מטרה כדאית. למשל, לדעתי, מטרה שכדאי לרכז את חיל האוויר עליה. אלא שכאן הייתה לנו תקלה, לפי דעתי תקלה של חיל האוויר, שהאנפורמציה לא זרמה אל חיל האוויר בקצב מספיק מהיר. זאת אומרת היה לו הצלום של השיירה שעמדה בכוקר, אולי באותו ערב. זאת אומרת לא היו ערוכים לקבלת האנפורמציה הזו מיד. ואני מודה שאנו שעמדנו 10-12 קילומטר מן התעלה, לא יכולנו להבחין בכך. הכל היה מלא אבק, הכל היה מלא עשן, ולא ראינו.

הער - אלוף(מיל) א.שרון

בצנזומי אויר יותר מאותר התברר שהיו לעיתים שיירפת של מאות כלי-דרכב, שחיל האויר יכול הית לגרום להם נזק. זה סתחייב כלקח לגבי העתיד, מבחינת העברת אנפורמציה ומודיעין פידי של חיל האויר. לסטרה כזו כדאי לרכז פאסץ, אך לא לגבי חיל רגלים שתקף או לא תקף. זה באמת הית קשה, אך יכולנו לעמוד בכך.

היו"ר אגרנט: אני מודה לך על ערותך. יתכן שנזמינך פעם נוספת.

(הישיבה הסתיימה)